

College van burgemeester en wethouders**GOEDGEKEURD**

Vergadering van 21 maart 2023

Beleid en Uitvoering - Samenleving en
Ontwikkeling

14 2023_B&W_00229 Informatienota, jaarverslag 2022 Sociaal Werk de Kop**Samenstelling:**

Aanwezig:

de heer M. Smit, Wethouder en voorzitter; mevrouw T. Jongman, Wethouder; de heer B. Harmsma, Wethouder; de heer M. Scheringa, Wethouder; de heer M.W. de Graaf, Gemeentesecretaris

Afwezig:

de heer J.H. Bats, Burgemeester en voorzitter

Samenvatting

Elk jaar maakt Sociaal Werk de Kop in samenspraak met de gemeente een jaarplan waarin zij de vertaling van haar opdracht maakt in concrete doelen, resultaten en activiteiten. In het jaarverslag legt Sociaal Werk de Kop hierover verantwoording af.

Het jaarverslag van Sociaal Werk de Kop bestaat uit drie delen. Het eerste deel beschrijft de inspanningen die zijn gedaan op basis van de opdracht die het sociaal werk in 2018 heeft gekregen. In het tweede deel worden de vier focuspunten die het sociaal werk had voor 2022 toegelicht. In het laatste deel blikt het sociaal werk vooruit op 2023.

In deze informatienota zijn de meest opvallende ontwikkelingen en trends uit het jaarverslag 2022 van Sociaal Werk de Kop weergegeven.

Informatienota

Inleiding

Sinds 1 januari 2018 is Sociaal Werk de Kop werkzaam in onze gemeente als algemene voorziening voor sociaal werk. Elk jaar maakt Sociaal Werk de Kop in samenspraak met de gemeente een jaarplan waarin zij de vertaling van haar opdracht maakt in concrete doelen, resultaten en activiteiten. In het jaarverslag legt Sociaal Werk de Kop hierover verantwoording af.

Kernboodschap

Het jaarverslag van Sociaal Werk de Kop bestaat uit drie delen. Het eerste deel beschrijft de inspanningen die zijn gedaan op basis van de opdracht die het sociaal werk in 2018 heeft gekregen. Naast de brede en integrale opdracht die het sociaal werk heeft, is er specifieke focus aangebracht in de opdracht. In het tweede deel van het jaarverslag worden deze focuspunten toegelicht en legt het sociaal werk hierover verantwoording af. In het laatste deel blikt het sociaal werk vooruit op 2023. Hieronder worden de meest opvallende ontwikkelingen en trends uit het jaarverslag 2022 van Sociaal Werk de Kop samengevat.

Uit het jaarverslag blijkt dat het merendeel van de beoogde resultaten is behaald. De nog niet volledig behaalde resultaten zijn onder andere te wijten aan personele wisselingen bij Sociaal Werk de Kop en ketenpartners.

Individuele ondersteuning

Binnen de individuele ondersteuning bereikt Sociaal Werk de Kop met name inwoners uit de leeftijdscategorie 27 tot 55 jaar. De individuele ondersteuning van Sociaal Werk de Kop is in te delen in drie vormen: individuele trajecten, leun & steun contacten en informatie & adviesvragen.

- * Het gemiddelde aantal individuele trajecten per maand in 2022 (51,3) is hoger dan in 2021 (46).
- * De meeste ondersteuningsvragen van inwoners gaan over de domeinen financiën, geestelijke gezondheid en huiselijke relaties.
- * Het gemiddelde aantal leun en steuntrajecten per maand in 2022 (5,5) is lager dan in 2021 (11).
- * De meeste leun en steuntrajecten gaan over de domeinen financiën en geestelijke gezondheid.
- * Het gemiddelde aantal informatie en adviesvragen per maand in 2022 (38,5) is lager dan in 2021 (80).
- * De meeste informatie en adviesvragen gaan over financiën.

Collectieve ondersteuning

- * In 2022 hebben in totaal 2.987 deelnemers deelgenomen aan een collectieve bijeenkomst. Dit zijn meer deelnemers dan in 2021 (755). Deze toename heeft onder andere te maken met een verbeterslag in de collectieve rapportage van Sociaal Werk de Kop.
- * In 2022 zijn in totaal 340 collectieve bijeenkomsten georganiseerd. Dit zijn meer bijeenkomsten dan in 2021 (88). Dit verschil heeft onder andere te maken met de voorzorgsmaatregelen rondom corona die in 2021 nog deels van toepassing waren.

Ondersteuning Oekraïners

- * In 2022 zijn 15 bijeenkomsten voor Oekraïense vluchtelingen georganiseerd.
- * 45 Oekraïense kinderen hebben een sportles ontvangen.
- * 40 inwoners waren bereid om vrijwillige ondersteuning aan Oekraïense vluchtelingen te bieden.

Vrijwillige inzet

- * 131 vrijwilligers hebben zich het afgelopen jaar ingezet voor o.a. het Taalpunt, In eigen Hand, de Tolkenpool, de Rechtswinkel en lotgenotengroepen.
- * 1391 inwoners zijn ondersteund door de vrijwilligers van o.a. het Taalpunt, In eigen Hand, de Tolkenpool, de Rechtswinkel en lotgenotengroepen.
- * Sociaal Werk de Kop heeft samen met Stichting Present de Vrijwilligersdag georganiseerd. Er waren circa 75 inwoners aanwezig.

Mantelzorgondersteuning

- * In 2022 waren er 1056 actieve mantelzorgers in Steenwijkerland. Ongeveer 10% hiervan is jonge mantelzorger.
- * Circa 300 inwoners zijn bereikt bij de Dag van de Mantelzorg.

Focuspunten

- * *Armoede en financiële problematiek:* Sociaal Werk de Kop heeft in 2022 veel werk verricht rondom het vormgeven en uitvoeren van de aanpak gericht op preventie van en omgaan met armoede en financiële uitdagingen. Voorbeelden hiervan zijn de VoorzieningenWijzer, het Geldloket en de aanpak Vroegsignalering.
- * *Veilig en gezond opgroeien:* Sociaal Werk de Kop is actief betrokken bij de projecten binnen het akkoord Samen voor Ryan. Daarnaast zijn o.a. interventies zoals Steunouder, Impacter, Triple-p en schoolmaatschappelijk werk doorontwikkeld t.o.v. 2021.
- * *Preventie en veerkracht:* Alle medewerkers van Sociaal Werk de Kop hebben de training positieve gezondheid gevolgd. Daarnaast zijn de voorbereidingen voor de huisbezoeken 75+ getroffen en in

2023 zullen de eerste huisbezoeken plaatsvinden.

* *Samenwerking met de Toegang*: Elke twee weken is er casusoverleg tussen Sociaal Werk de Kop en de gemeentelijke Toegang. Er zijn twee aandachtfunctionarissen in huiselijk geweld getraind.

Vooruitblik 2023

* De ondersteuning aan Oekraïense vluchtelingen gaat Sociaal Werk de Kop in 2023 onderbrengen bij het buurtwerk.

* Sociaal Werk de Kop zal haar rol voor de maatschappelijke participatie binnen de Zelfredzaamheidsroute voor statushouders verkennen in 2023.

* Het buurtwerk sluit in 2023 aan bij de pilot Energiearmoede.

Consequenties voor de gemeente

Niet van toepassing.

Communicatie

Niet van toepassing.

Vervolg

Op basis van de halfjaarrapportage 2022 en diverse gesprekken met de gemeente heeft Sociaal Werk de Kop het jaarplan 2023 gemaakt. Dit jaarplan is op 01-11-2022 naar uw gemeenteraad gezonden. De keuzes voor de focuspunten in het jaarplan 2023 bouwen voort op de keuzes die zijn gemaakt in 2022 en 2021. Vanuit Sociaal Werk de Kop en de gemeente zijn diverse medewerkers betrokken bij de verschillende focuspunten. In het jaarverslag van 2023 zal Sociaal Werk de Kop terugblikken op de ambities, doelen, resultaten en activiteiten van het jaarplan 2023. Het jaarverslag 2023 zal begin 2024 ter informatie aan de gemeenteraad worden gezonden.

Besluit

In te stemmen met de informatienota *Jaarverslag 2022 Sociaal Werk de Kop*.

Bijlagen

1. Jaarverslag Sociaal Werk De Kop 2022 DEFINITIEF.pdf

JAARVERSLAG 2022

sociaal werk
de kop

Inhoudsopgave

Jaarverslag 2022	3
Missie en visie	4
Voorwoord	5
Leeswijzer	6
01 De Basis van onze opdracht	7
1.1 Algemeen	8
1.2 Hulp en ondersteuning voor alle inwoners (individuele ondersteuning)	9
1.3 Preventieve inzet op krachtige wijken (collectieve ondersteuning)	17
1.4 Ondersteunen van vrijwillige inzet en mantelzorg	24
1.5 Sport en Bewegen	29
02 Verdieping aan de hand van de vier focuspunten	31
2.1 Financiële uitdagingen te lijf! (armoede en financiële uitdagingen)	32
2.2 Kansen voor alle kinderen! (veilig en gezond opgroeien)	35
2.3 Omgaan met de uitdagingen van het leven! (preventie en veerkracht)	40
2.4 Niet alleen, maar samen! (samenwerking met De Toegang)	41
03 Ontwikkelagenda / vooruitblik 2023	44
Ontwikkelagenda / Vooruitblik	45

Jaarverslag 2022

Sociaal Werk De Kop

Missie en visie

Door professionals en organisaties in het sociaal domein te verbinden, ondersteunen en faciliteren willen we ervoor zorgen dat mensen zichzelf kunnen redden in hun wijk/dorp en in de maatschappij. Hiervoor brengen we mensen en organisaties bij elkaar: dus niet ieder voor zich, maar samen.

De visie van Sociaal Werk De Kop is ontwikkeld op basis van het gedachtegoed van de filosofe Martha Nussbaum. We gaan ervan uit dat alle inwoners de waarde en potentie hebben om zichzelf (verder) te ontwikkelen en (beter) te leren omgaan met de situatie waarin iemand zich bevindt. De mens is een sociaal wezen en geneigd zich met anderen verbonden te voelen, wil erbij horen en verantwoordelijkheid nemen in de bijdrage aan de samenleving. Vanuit deze gedachte willen we bijdragen aan de inclusieve samenleving. Positief welbevinden en Positieve Gezondheid vormen samen het uitgangspunt van waaruit wij inwoners benaderen. Dat betekent dat we ons richten op wat inwoners nog wél kunnen, wat hun wensen zijn en waar zij plezier uit halen. Volgens dit gedachtegoed hebben zes pijlers (weergegeven in een spinnenweb) invloed op het vermogen om met de fysieke, emotionele en sociale uitdagingen in het leven om te gaan en om hierin zo veel mogelijk eigen regie te voeren.

Onze missie en visie sluit aan bij het gedachtegoed van Samen voor Ryan die uitgaat van:

1. **Opvoeden van kinderen doen we samen**
2. **We maken verbinding voor een veilige steunende omgeving**
3. **We realiseren dat kinderen overal en altijd leren**
4. **We zijn nieuwsgierig naar elk uniek kind**
5. **We blijven samen leren**

Vanuit onze overtuiging dat we problematiek zoals armoede en complexe gezinssituaties niet alleen kunnen aanpakken, dragen we graag bij aan het gedachtegoed van Samen voor Ryan. We gaan binnen het basisonderwijs schoolmaatschappelijk werk bieden, om zo problemen die groei en ontwikkeling in de weg staan aan te pakken. Hier zetten we ook op in via onze opvoedondersteuning, waarbij de inzet van de Triple-p methode van toegevoegde waarde blijkt te zijn. We sluiten aan bij het principe van een leven lang leren vanuit het project Impacter, waarbij ingezet wordt op talentontwikkeling. Maar ook bij onszelf als Sociaal Werk De Kop staat samen blijven leren en daarmee vakmanschap centraal.

Verbinden-ondernemen-professioneel; dat zijn onze kernwaarden. Dat vraagt om een proactieve houding en bij te blijven bij ontwikkelingen binnen ons eigen vakgebied. We willen 'bewust bekwaam' zijn. Dat betekent dat we bewuste keuzes maken over welke methode of interventie we inzetten en reflecteren we op onze doelen. Datagedreven werken is daarom niet alleen belangrijk voor onze verantwoording, het draagt ook bij aan de reflectie of we met onze inzet datgene bereiken wat we beogen.

Voorwoord

Voor u ligt het jaarverslag van Sociaal Werk De Kop.

Afgelopen jaar hebben wij veel inwoners kunnen ondersteunen met hulpvragen op het gebied van onder andere geldzaken, opvoeding, relaties, wijk- en buurt gerelateerde zaken en mantelzorgondersteuning. We hebben inwoners gesproken die om verschillende redenen werden uitgesloten van volwaardige deelname aan de samenleving door een beperking, leeftijd, etnische herkomst, seksuele oriëntatie of genderidentiteit, maar ook door armoede. Het werken aan een inclusieve samenleving vraagt daarom nog de nodige aandacht. Door de hoge (energie)prijzen in 2022 hebben steeds meer inwoners het financieel moeilijk. Als reactie hierop hebben we samen met de gemeente een start gemaakt met het Geldloket.

Als Sociaal Werk De Kop kunnen we ons werk niet alleen doen én niet alleen met professionals doen. Veel organisaties en inwoners met een initiatief of die als vrijwilliger iets voor een ander wil betekenen weten Sociaal Werk De Kop inmiddels goed te vinden. Samen met netwerkpartners zetten wij mooie stappen. Niet ieder voor zich, maar mét elkaar. Vanuit de projecten zoals Samen voor Ryan, het Sportakkoord en Kansrijke Start zien wij dat er met elkaar mooie ideeën ontstaan die vervolgens worden uitgewerkt in acties. Deze acties zijn steeds meer zichtbaar bij de inwoners van Steenwijkerland. Veel acties dragen bij aan zelfredzaamheid, gezond en veilig opgroeien en vitaliteit. Zoals u kunt lezen in dit jaarverslag kunnen we hierdoor steeds meer van waarde zijn voor inwoners. Om alle hulpvragen zo goed mogelijk te kunnen beantwoorden, werken wij met én naast inwoners. Steeds vaker lukt het om inwoners te betrekken bij een lokale wijkaanpak. Onze buurtwerkers vertellen hier graag meer over.

De training ‘Werken met Positieve Gezondheid’ heeft een vervolg gekregen, waarbij alle medewerkers nu getraind zijn in het werken met positieve gezondheid. Medewerkers zijn creatief in het voeren van het bredere gesprek met bijvoorbeeld de jonge mantelzorgers. Maar ook kijken wij steeds vaker vanuit de pijlers van positieve gezondheid naar ons eigen werk. Kortom Positieve Gezondheid krijgt steeds meer plek binnen onze organisatie.

Mijn dank gaat uit naar de vrijwilligers en medewerkers die zich in het afgelopen jaar vanuit Sociaal Werk De Kop hebben ingespannen om inwoners van dienst te zijn. Zonder inzet van vrijwilligers hadden we nooit zoveel inwoners kunnen bereiken en ondersteunen.

Henk Diphooorn,
Manager Sociaal Werk De Kop

Leeswijzer

Het verslag is als volgt opgebouwd. In hoofdstuk 1 leest u over onze inspanningen die voortvloeien uit de basisopdracht. We gaan onze diensten bij langs aan de hand van de beoogde resultaten, inzet, opbrengst en opvallende trends. We staan daarbij ook stil bij de verhalen vanuit de praktijk. Vervolgens wordt in hoofdstuk 2 een verdieping rond elk van de vier gezamenlijke **focuspunten** uit het jaarplan beschreven. In het laatste hoofdstuk staan we stil waar we op basis van dit jaarverslag in 2023 willen inzetten.

Belangrijke onderwerpen
waaraan resultaten worden
gehangen

A group of elderly people are gathered outdoors on a paved area in front of a brick building. In the foreground, a person is seen from behind, sitting on a motorized scooter with the brand name 'drive' on the backrest. To their left, another person is standing next to a large e-bike with a storage box. In the background, several other people are standing and talking. One person is wearing a blue shirt with a logo. The scene is well-lit, suggesting daytime.

01 De Basis van onze opdracht

Versterken van het gewone leven

Jaarlijks bepalen we samen welke resultaten we voor ogen hebben bij onze inzet op:

- Ondersteuning organiseren in kwetsbare situaties;
- Preventieve inzet op krachtige wijken;
- Vrijwillige inzet en mantelzorgondersteuning;
- Een beweging van individueel naar collectief;
- Methodische aanpak: netwerkversterkend, gebiedsgericht, outreachend;
- Verantwoorde aanpak: data en registraties op orde.

In dit jaarverslag verantwoorden we onze inzet door middel van tellen én vertellen.

Indicatoren: Ondersteuning in kwetsbare situaties in 2022

INDIVIDUELE TRAJECTEN

616 trajecten

in behandeling

LEUN EN STEUNCONTACTEN

66 Leun en steuncontacten

in behandeling

INFORMATIE EN ADVIES

462 korte en eenvoudige vragen

beantwoord

PREVENTIEVE INZET OP KRACHTIGE WIJKEN

9 aandachtsgebieden

VRIJWILLIGE INZET

131 vrijwilligers

minimaal aantal vrijwilligers bij de Tolkenpool, Rechtswinkel, Ta(a)lent!, Taalpunt, Mantelzorg, In eigen Hand, Lotgenotengroepen en Formulierenbrigade

VRIJWILLIGE INZET

1391 inwoners

ondersteund door de vrijwilligers bij de Tolkenpool, Rechtswinkel, Ta(a)lent!, Taalpunt, Mantelzorg, In eigen Hand, Lotgenotengroepen en Formulierenbrigade

VAN INDIVIDUEEL NAAR COLLECTIEF

340 collectieve bijeenkomsten

Wat zien we in 2022?

Inwoners komen opvallend moeilijker rond. Niet alleen als het gaat om de energieprijzen, maar ook met door de groeiende prijzen van de dagelijkse boodschappen. Er wordt veel gebeld naar de bereikbaarheidsdiensten voor de energietoeslag. Door deze telefoontjes over de energietoeslag hebben we meer ouderen in beeld die niet gebruik maken van alle voorzieningen.

Daarnaast lopen inwoners vast bij het betalen van de termijn bedragen en zien we een stijging in het aantal aanvragen voor de Voedselbank. Veel jongeren (tot 27) zien we terug binnen de vroegsignalering. Vaak omdat jongeren de zorgtoeslag niet gebruiken om de zorgverzekering mee te betalen, maar ook vanwege een lening bij DUO. Daarnaast hebben we veel aanvragen voor gemeentelijke regelingen ontvangen, met name het volwassenfonds en de energietoeslag.

Doordat er een groot tekort is aan woningen zien we ook veel huisvesting vraagstukken. Daarbij kwamen we in ons werk veel scheidingsvraagstukken tegen en zien we in de praktijk veel inwoners, zowel jong als oud, met psychosociale vraagstukken.

De overbruggingszorg naar de GGZ valt op, vanwege de lange wachtlijsten in de GGZ.

1.2 Hulp en ondersteuning voor alle inwoners (individuele ondersteuning)

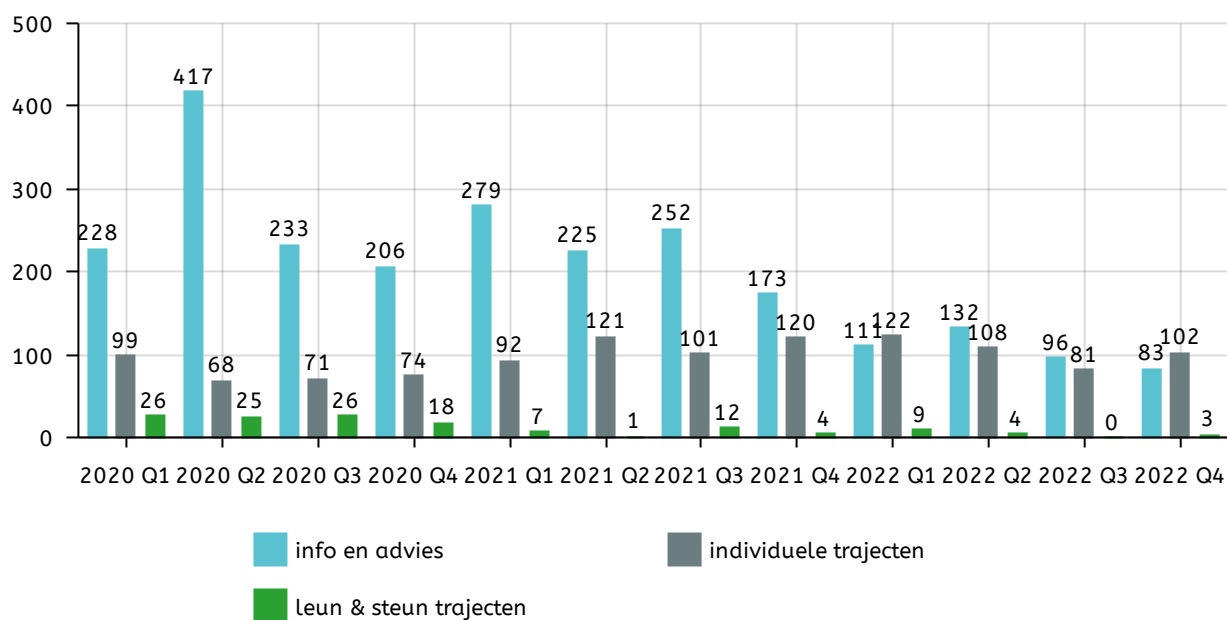
Onze individuele ondersteuning is te verdelen in drie vormen:

- **individuele trajecten:** Wij kiezen voor een individueel traject wanneer een inwoner een complexe hulpvraag heeft die frequente ondersteuning van ons vraagt.
- **leun en steuncontacten:** In vergelijking met individuele traject, gaat het bij leun en steuncontacten om hulpvragen die minder frequente ondersteuning van ons vragen en waarbij de inwoner 'een steuntje in de rug' nodig heeft.
- **informatie en advies:** Dit zijn relatief eenvoudige vragen, die in de meeste gevallen na één contactmoment beantwoord kunnen worden.

In figuur 1 is per ondersteuningsvorm het aantal nieuw opgestarte casussen per kwartaal over de jaren 2021 en 2022 in beeld gebracht. Gezien de groei van het aandeel individuele trajecten wordt de aard van onze ondersteuning complexer en frequenter. Daarnaast zien we een afname bij leun en steuncontacten. Deze afname zien we ook bij onze collega-organisaties binnen de Tintengroep. De afname wordt veroorzaakt doordat medewerkers steeds zorgvuldiger rapporteren en daardoor langdurige (inactieve) casussen eerder afsluiten. Door een wijziging in de app, waarmee medewerkers voorheen gemakkelijk informatie en adviesaanvragen konden rapporteren, zien we dat het aantal informatie en adviesaanvragen blijft afnemen. Hier willen we in 2023 mee aan de slag, zodat we deze vragen beter in beeld krijgen.

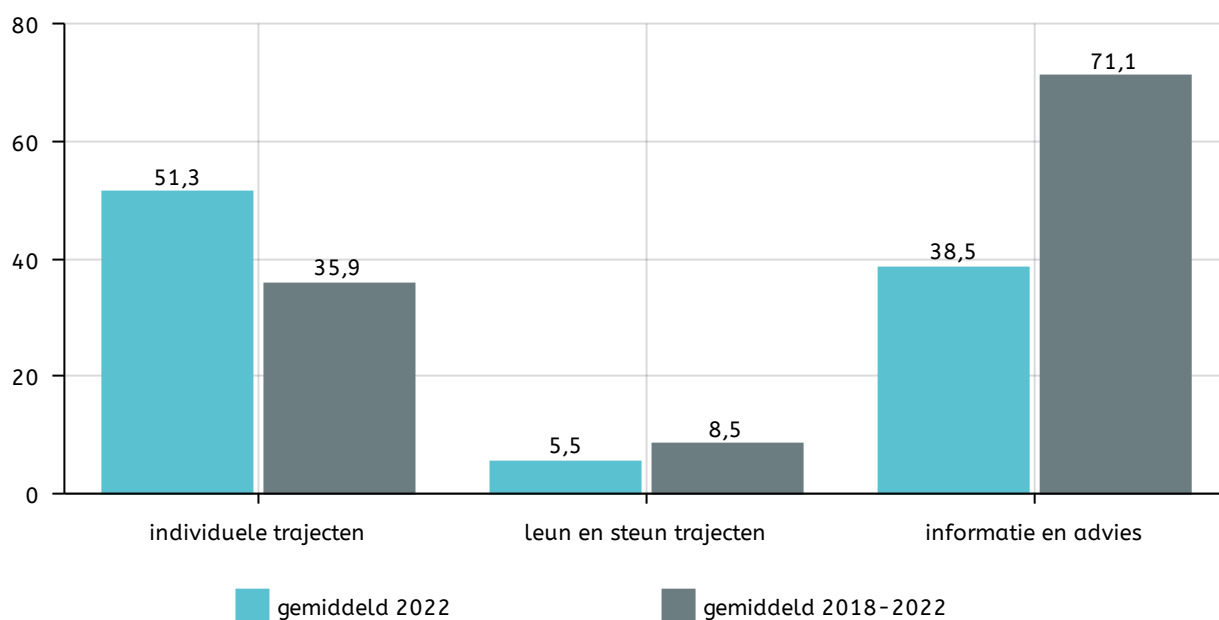
In figuur 2 is te zien dat we in 2022 gemiddeld meer individuele trajecten hebben opgepakt in vergelijking met het maandgemiddelde over de periode 2018 tot en met 2022. Het tegenovergestelde zien we bij de leun en steuncontacten en de informatie en adviesaanvragen. Dit beeld komt overeen met onze conclusies van figuur 1.

Verloop aantal nieuw opgestarte casussen per kwartaal

Figuur 1

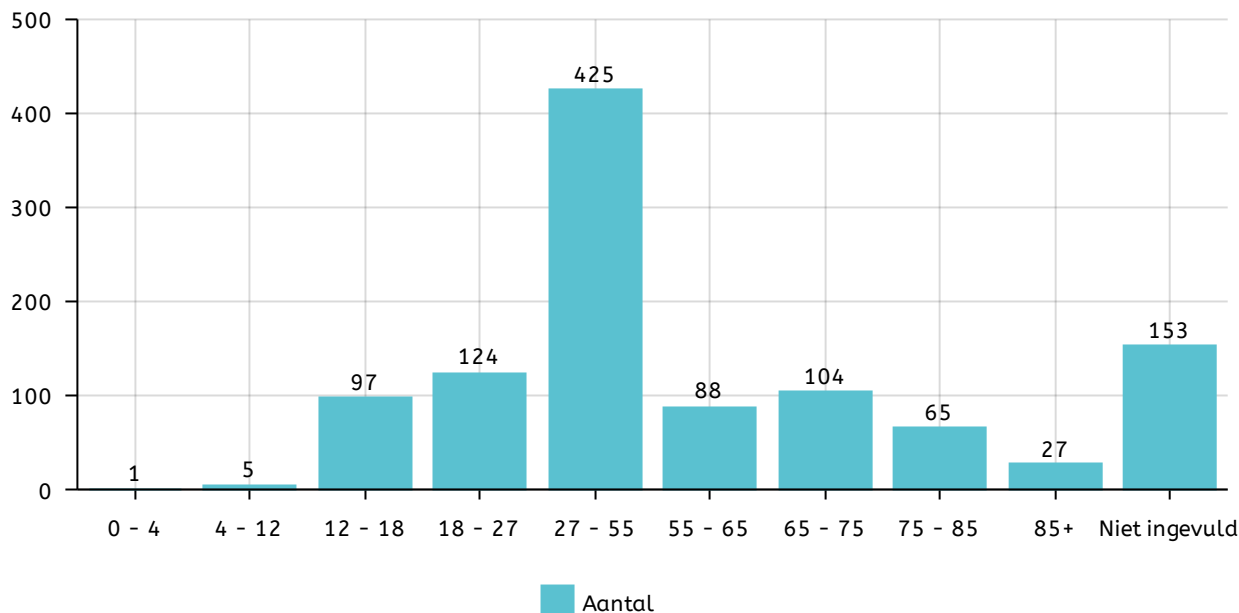
Gemiddelde 2022 p.m. ten opzichte periode gemiddelde p.m.

Figuur 2

Binnen onze individuele ondersteuning bereiken we opvallend veel inwoners uit de leeftijdscategorie 27 tot 55 jaar. Bij deze doelgroep zien we veel financiële problemen en opvoedvragen. In onze collectieve ondersteuning maken veel inwoners in de leeftijdscategorie 27 tot 55 jaar gebruik van de assertiviteitstrainingen.

Leeftijdsofbouw Individuele ondersteuning (L&S, I&A en IT)

Figuur 3

Zelfredzaamheid

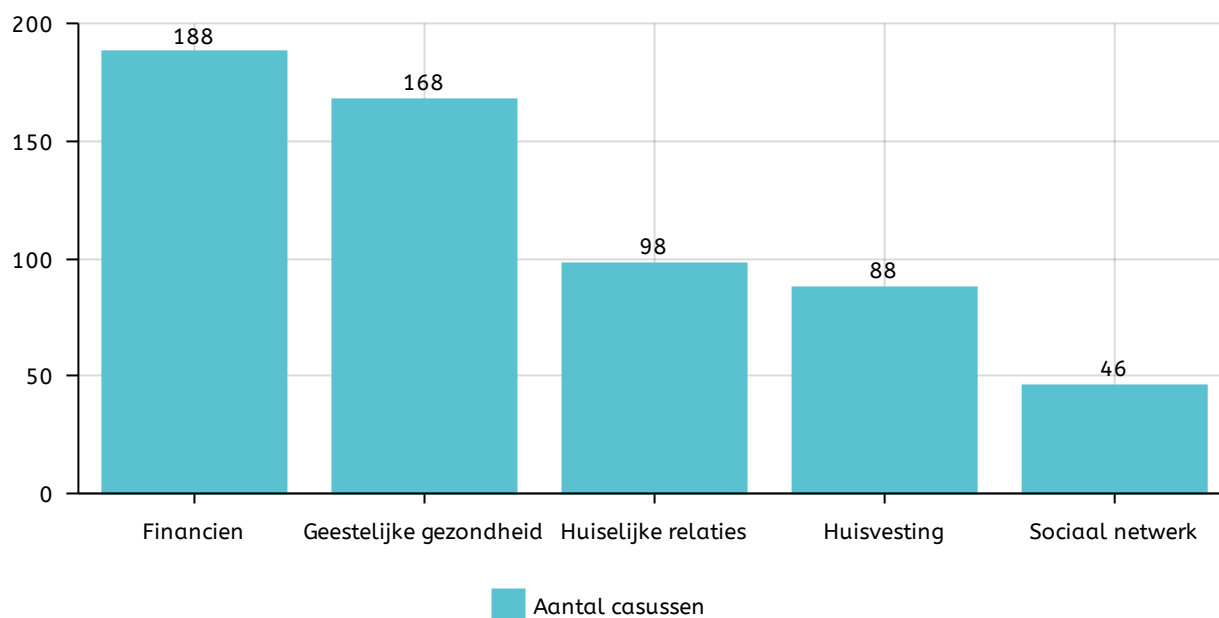
Met behulp van de zelfredzaamheid-matrix (ZRM) brengen wij de hulpvraag en de mate van zelfredzaamheid op verschillende domeinen (leefgebieden) van de klant in kaart. Figuur 4 laat zien op welke vijf hoofddomeinen^[1] de individuele trajecten in 2022 het vaakst waren gebaseerd. Net als in 2021, staat het domein Financiën ook in 2022 bovenaan. Via activiteiten zoals Eigen Hand, de Training Voor hetzelfde Geld, het Geldloket en de Schuldenescape spelen we hierop in.

Daarna volgt het domein geestelijke gezondheid. In de praktijk zien we dat een ondersteuningsvraag op het gebied van geestelijke gezondheid vaak samen gaat met een hulpvraag op een ander domein. Daarnaast heeft bijvoorbeeld financiële problematiek en het verlenen van mantelzorg ook gevolgen op psychisch gebied. Ook is te zien dat we relatief veel doen op het gebied van huisvesting. Sociaal Werk De Kop komt onder andere in beeld bij (dreigende) huisuitzettingen, maar we bieden ook lichte ondersteuning bij verhuizingen en het zoeken van een woning. Sociale netwerkversterking zien wij als een belangrijk onderdeel van ons werk. Bij uitvraag bij sociaal werkers wordt sociale netwerkversterking bijvoorbeeld ingezet bij:

- Leerlingen die het moeilijk vinden om vrienden te maken of die te maken hebben met onzekerheid waardoor ze het moeilijk vinden om in contact te zijn met andere klasgenoten;
- Migranten met een beperkt sociaal netwerk in Nederland om op terug te kunnen vallen;
- Ouderen die zich eenzaam voelen en/of meer aansluiting willen in de eigen buurt. Door middel van onder andere een activiteit, dagbesteding of het koppelen aan een buddy wordt hierop ingezet.

[1] Hoofddomeinen zijn de domeinen op de ZRM waar de hulpvraag van de cliënt en onze dienstverlening betrekking op heeft. Per klant kunnen er meerdere (hoofd)domeinen ingevuld worden.

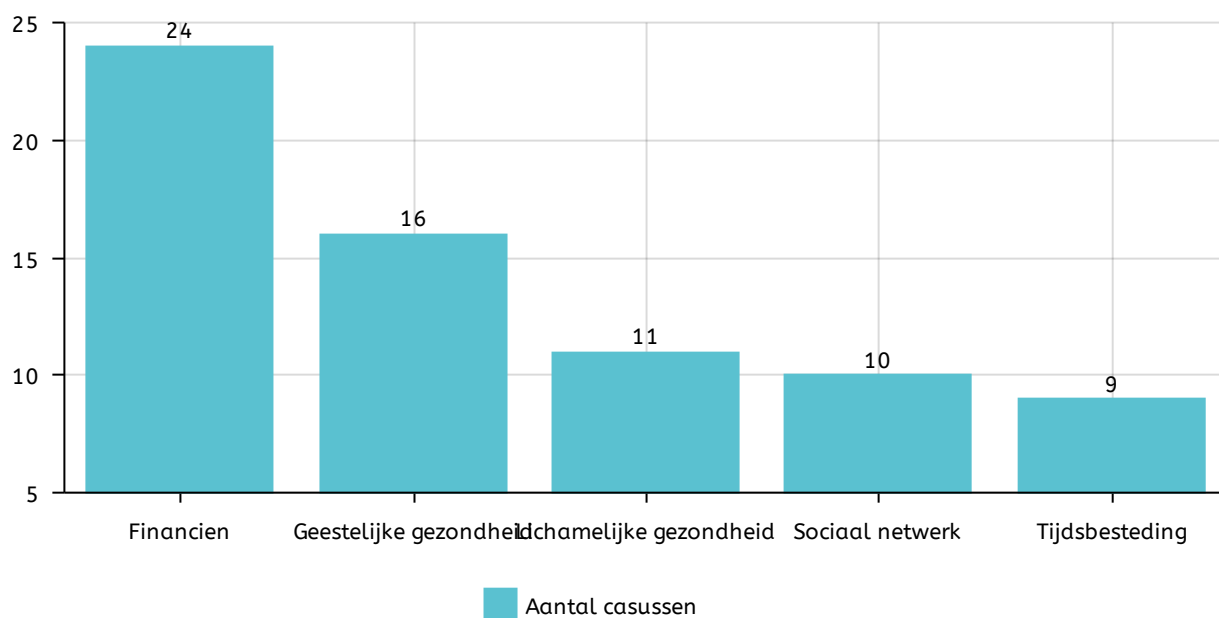
Top 5 ZRM hoofddomeinen individuele trajecten

Figuur 4

Onder de leun en steuncontacten, domein financiën, vallen ook casussen vanuit de vrijwilligersdienst In Eigen Hand. Deze worden door onze medewerkers in het registratiesysteem gezet.

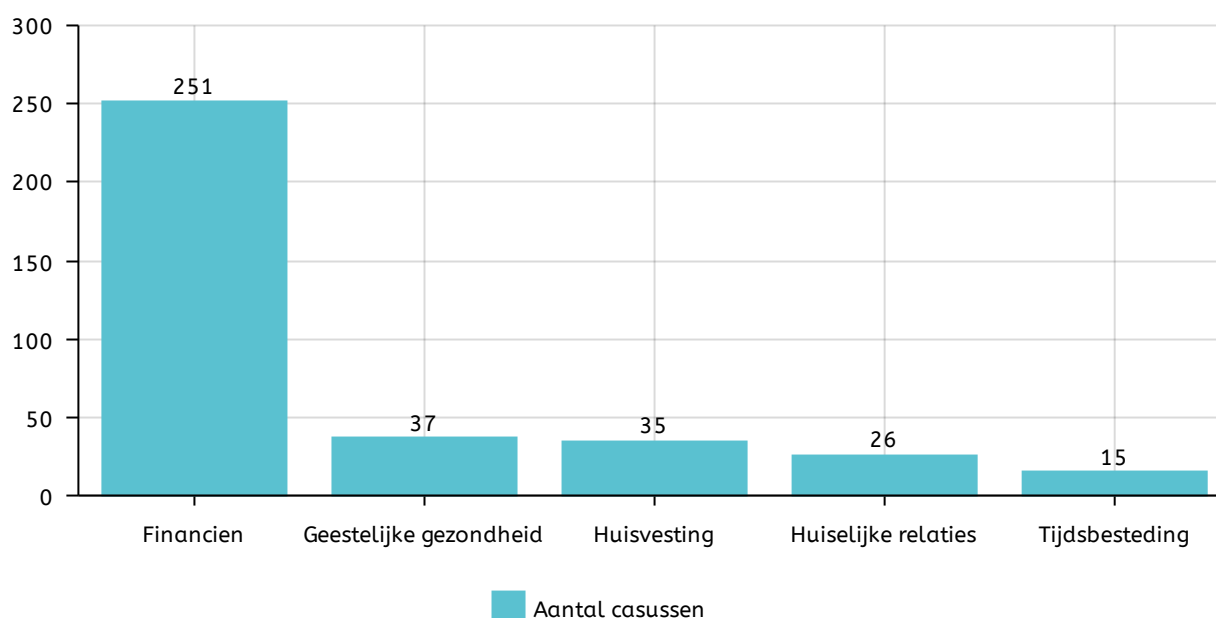
ZRM hoofddomeinen leun en steun

Figuur 5

In figuur 6 zien we dat informatie en adviesaanvragen voor het grootste deel financiële ondersteuningsvragen betreffen. Dit kan ook gaan om het invullen van formulieren. Laaggeletterdheid en/of een migratieachtergrond kan hier een rol spelen. Onze medewerkers zijn getraind in het signaleren van laaggeletterdheid en kunnen in ons registratiesysteem aangeven wanneer een inwoner (wellicht) moeite heeft met lezen en schrijven. 41 keer hadden medewerkers het vermoeden van laaggeletterdheid. Bij vermoeden houden we in het contact met de inwoner rekening met de laaggeletterdheid en maken we het bespreekbaar. *Hebben ze er last van, hoe gaan ze er mee om en willen ze iets leren?* We bespreken daarbij de mogelijkheden van het Taalpunt. Inwoners met een migratieachtergrond zijn vaak al bekend bij het Taalpunt, terwijl de van oorsprong Nederlandse inwoners een drempel voelen om naar het Taalpunt te stappen.

Top 5 ZRM hoofddomeinen informatie en advies

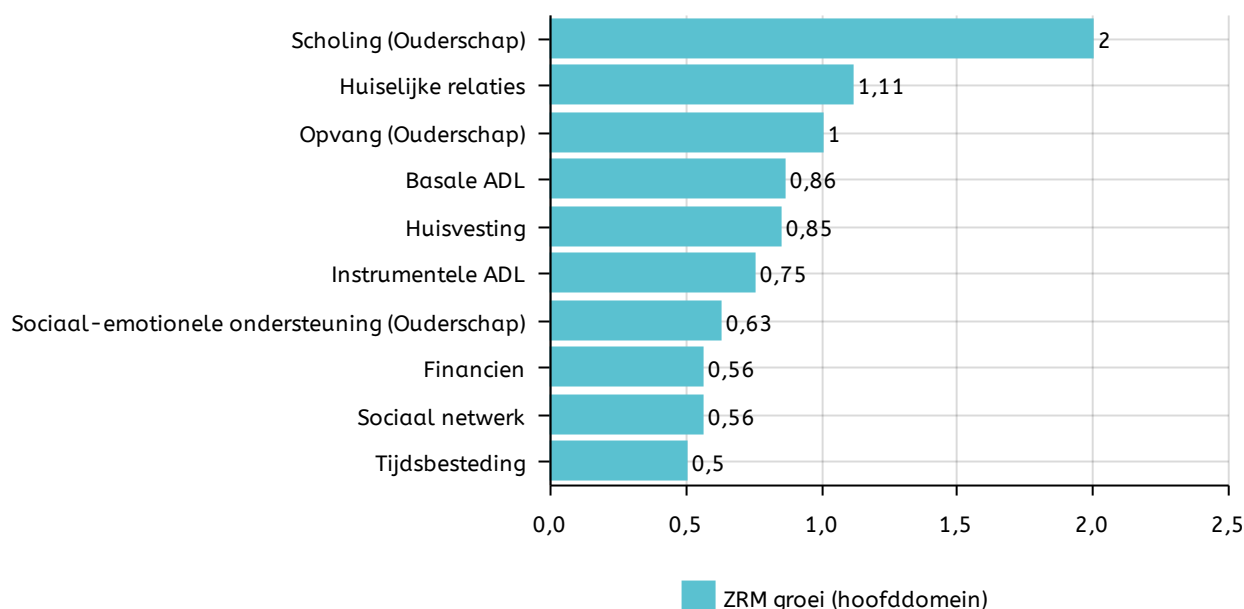

Figuur 6

De ZRM vullen wij aan het begin en aan het einde van elk individueel traject in. Dit maakt het mogelijk om de groei van een inwoner op verschillende domeinen van de ZRM te monitoren. Het gaat hier om een vijf-puntsschaal, waarbij een 1 acute problematiek betekent en een 5 volledige zelfredzaamheid. figuur 7 is te zien dat gemiddeld de grootste groei op de domeinen rondom ouderschap en relaties is behaald. Bij uitvraag bij maatschappelijk werkers is gebleken dat dit vooral echtscheidingscasussen betreffen.

Groei per ZRM hoofddomein (top 10)

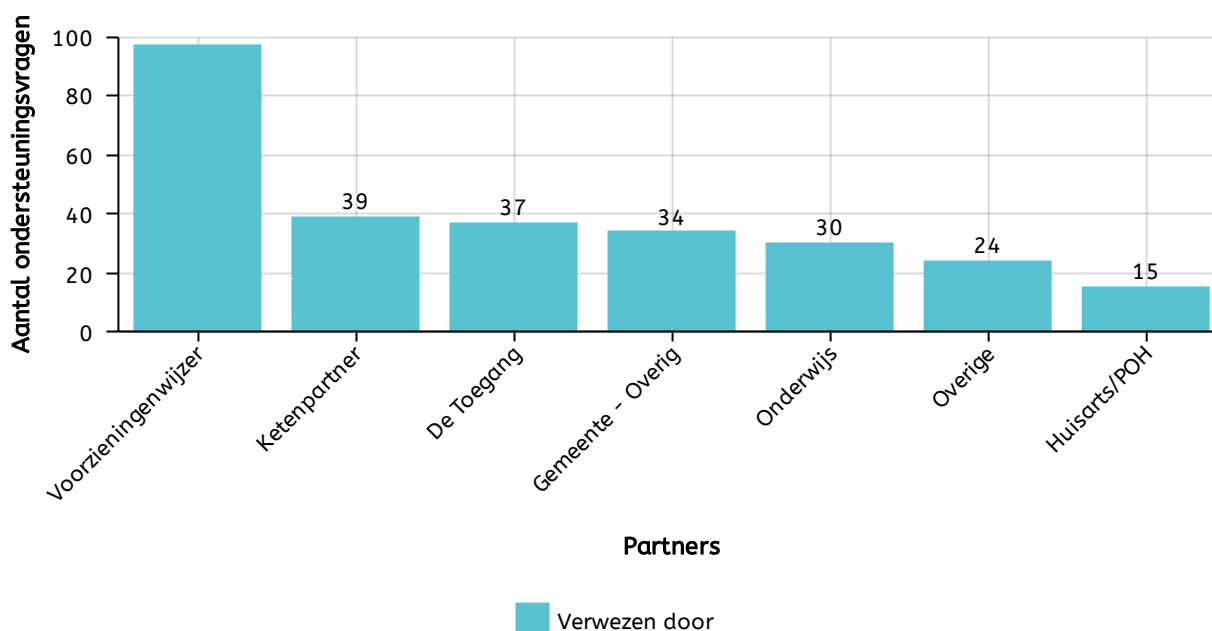
Figuur 7

Verwijzingen

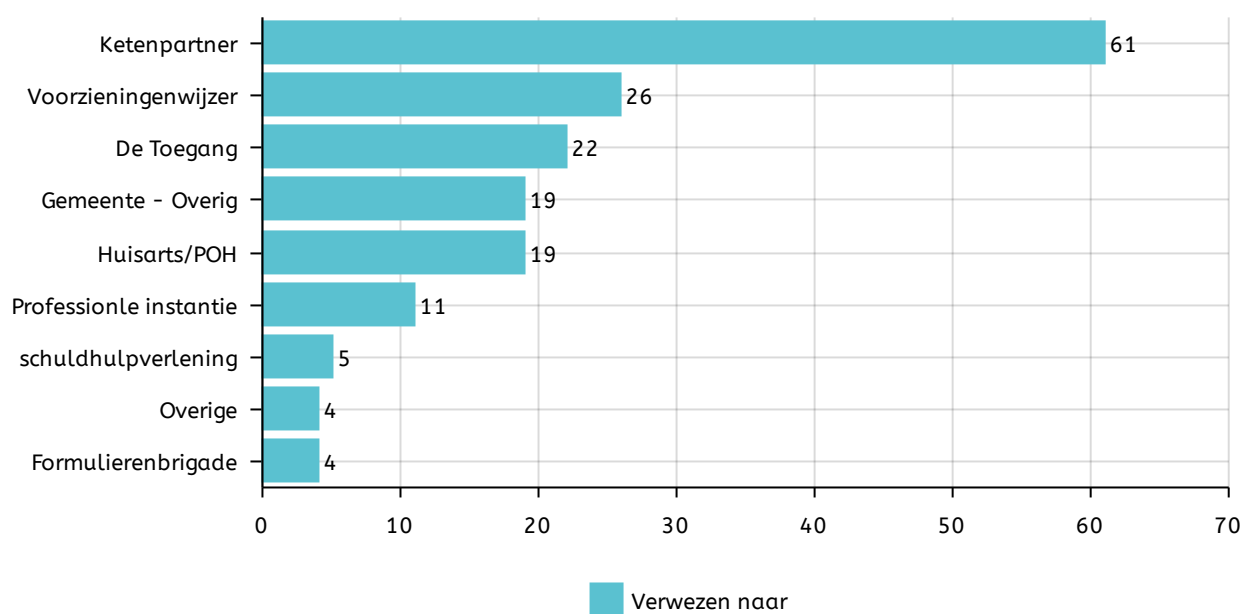
Wanneer onze dienstverlening niet toereikend is of niet aansluit bij de hulpvraag van de inwoner, kiezen wij voor een warme verwijzing naar een organisatie die beter aansluit bij de hulpvraag. Andersom verwijzen de verschillende afdelingen van de gemeente en andere netwerkpartners inwoners door naar Sociaal Werk De Kop. Figuur 8 en 9 brengen dit in beeld. De verwijzingen vanuit de Voorzieningenwijzer kunnen door de consulenten (in geval van een andere hulpvraag), de inwoner zelf, door de gemeente, Woonconcept, Wetland Wonen en Sociaal Werk De Kop plaatsvinden. In vergelijking met 2021 is het aantal verwijzingen vanuit de VoorzieningenWijzer gestegen (2021 betroffen dit 9 verwijzingen). Overige verwijzers zijn onder andere Veilig Thuis, Dimence en Zorggroep Oude en Nieuwe Land.

Het aantal verwijzingen vanuit verschillende partners naar Sociaal Werk de Kop

Figuur 8

Het aantal verwijzingen vanuit Sociaal Werk de Kop naar verschillende partners

Figuur 9

1.3 Preventieve inzet op krachtige wijken (collectieve ondersteuning)

We werken steeds meer gebiedsgericht. Er is met onder andere de gemeente, Wetland Wonen en de politie een eerste start gemaakt om als Gebiedsteam in wijken en dorpen gezamenlijk aanwezig te zijn. Door vanuit verschillende disciplines aan te sluiten bij lokale inloophmomenten en de straat op te gaan kunnen signalen gezamenlijk opgepakt worden en zijn we zichtbaar voor inwoners. Waar mogelijk kijken we hoe signalen en wensen samengebracht kunnen worden tot een collectief. In 2023 zal dit verder vorm krijgen.

Praktijkverhaal: ABCD-werkplaats Giethoorn Noord

Vanaf februari 2022 is gestart met de ABCD-werkplaats in Giethoorn Noord. Bij Asset-Based Community Development (ABCD) wordt ingezet op het versterken van de leefbaarheid in een buurt of dorp, door sociale relaties en kwaliteiten te stimuleren.

Door de gesprekken met inwoners op straat en bij het afsluitingsfeestje van het lokale verduurzamingsproject werd gesignaleerd dat een inwoner weinig aansluiting kan vinden in de buurt en de samenleving. Deze jonge inwoner is net verhuisd en de burens spraken daar de zorgen over uit. Door in gesprek te gaan met deze inwoner heeft zij contact gezocht met de buurtwerker om mee te kijken naar dagbesteding en aansluiting in de buurt.

De Brem is gespot als: "the place to be". Er zijn veel wisselingen van inwoners in deze straat, mensen die elkaar niet kennen of niet goed kennen, terwijl ze wel aangeven dit te willen. Beter een goede buur dan een verre vriend. En er is weleens gedoe, ruzie bijvoorbeeld en daar hadden een aantal bewoners geen zin in. We hebben veel inwoners gesproken in deze straat. Maar hoe komt het dan dat inwoners elkaar niet opzoeken? Er moet iemand beginnen en ze voelen zich daarvoor niet de juiste persoon. Daarom hebben wij vanuit buurtwerk besloten om iets te gaan organiseren. Misschien met een buurtcamping in de zomer? Tentje erbij, waslijntje met ideeën voor de buurt. De zomer liep even anders. Er waren ook veel mensen niet thuis. Dan maar nazomer met de burens! We hebben een mooie uitnodiging gemaakt, die vervolgens huis aan huis verspreid is met een praatje erbij. En.....de activiteit was een groot succes! Goede sfeer, veel inwoners aanwezig, mooie gesprekken, leuke ideeën voor de buurt. Dit willen we vaker!

Gebied	Doel / signaal	Voortgang
Vollenhove	extra inzet Jongerenwerk, buurtwerk in specifieke straten en wijkvernieuwing	Er is een eerste aanzet gemaakt door buurtwerk in specifieke straten, dit zal verder uitgevoerd worden in 2023. Hierin trekken inwoners, Sociaal Werk De Kop en Wetland Wonen samen op.
Steenwijk West	In de wijk spelen fysieke veranderingen, veel individuele casussen, waarvan relatief veel complex. Ontwikkelen Sociale Routeplanner (aanzet tot Gebiedsgericht Werken)	De sociale routeplanner wordt de komende periode op een andere manier vormgegeven. Vanuit de gemeente en Woonconcept is er de behoefte om eerst een onderzoeksvraag te formuleren over de behaalde resultaten van veranderingen in de wijk. Hiervoor willen ze een onafhankelijk onderzoeksbureau inhuren om dit te onderzoeken. De lokale buurtwerker is onderdeel van de werkgroep die nadenkt over de te formuleren onderzoeksvraag.
Clingenborgh	Samen in Beweging/ Inclusief Wonen (senioren)	Begin februari zijn twee buurtwerkers geschoold in het geven van de training Grip en Glans. De training is in 2022 twee keer met succes gegeven. Leden van de bewonerscommissie Prinsessenwijk hebben de training Positieve Gezondheid gevolgd. Er heeft een wijkshow plaatsgevonden en n.a.v. de uitkomsten is er een info-magazine verspreid in de wijk, zijn de vragen van inwoners beantwoord en is de openbare ruimte, daar waar het mogelijk was, aangepast conform de verzoeken van inwoners. Woonzorgcentrum Zonnekamp faciliteert een buurtkamer voor inwoners. De bingo voor de burens wordt goed bezocht, ruim 40 inwoners uit de wijk en het aantal groeit nog steeds. Het project Samen in Beweging is per 2023 geëindigd.
Gagels	wijkvernieuwing in relatie tot kwetsbare wijkvereniging	In samenwerking met Woonconcept en de gemeente is er een initiatiefgroep van bewoners uit de wijk de Gagels gestart met de Grote Optrommelactie. Deze optrommel actie is gefinancierd door Woonconcept en gemeente Steenwijkerland. We hebben 39 trommelacties uitgezet in september 2022. We hebben 302 ingevulde formulieren retour (respons: 42%). Met als positief resultaat dat 140 inwoners hebben aangegeven zich actief te willen inzetten voor de wijk.
Oostermeenthe	bepakt verenigingsleven; jeugd in de Groene Long	De meeste Steenwijker sportverenigingen liggen in de Groene Long. Dit zijn bloeiende clubs met een gestaag groeiend ledenaantal. Daarnaast is er in de kantine van VV Steenwijk een dagbesteding gevestigd. Bij voetbalvereniging VV d'Olde Veste wordt er op woensdagochtend sporten voor ouderen (Sociaal Vitaal) gegeven. Dit geldt ook voor VV Steenwijk en KV Noveas. Wijkvereniging de Middenweg heeft een tekort aan bestuursleden. Wij bieden hiervoor verenigingsondersteuning en trainingen hoe de vereniging meer vrijwilligers kan werven. De inloop in de Meentehof is weer gestart na corona en er zijn in de Woldmeenthe succesvolle koffie op straat momenten gehouden. In juni is er in het wijkgebouw een Samen dementievriendelijke training gegeven voor de inwoners van de Teeme en is de eerste dementievriendelijke straat een feit. Er is weinig tot geen overlast geweest van de jeugd in de groene long in 2022. De skaters blijven de wens houden voor een indoorbaan of veranderingen aan de huidige baan, in de vorm van een overkapping.
Steenwijkerwold	ondersteuning bij uitvoering dorpsvisie	Er is vanuit buurtwerk ondersteuning aan de diverse werkgroepen en de coördinatiegroep van de dorpsvisie 2020-2030 gegeven. De werkgroep ouderen is op verzoek van de vrijwilligers uitgebreid met diverse verenigingen en organisaties die zich met deze doelgroep bezig houden. Dit zijn onder andere de Zonnebloem, RK Kerk, PKN Kerk, Ouderenbond, AVOS, Dorpsbelang en de Huiskamer van Steenwijkerwold.
Sint Jansklooster	Uitvoering ABCD om wijk in kaart te brengen	Er is gestart met de ABCD aanpak waarmee de eerste opbrengsten in kaart zijn gebracht. Met de opbrengsten uit de eerste analyse is in samenspraak met de gebiedscoördinator besloten om voorlopig niet vanuit de ABCD-methode te werken in Sint Jansklooster. De reden hiervoor is dat de ABCD-methode niet aansluit bij de situatie en problematiek in de wijk. Dit vraagt eerst een andere aanpak. Er is in de wijk ingezet op de Oudejaarshuisjes en het Luilakken. Dit gaat de nodige investering in 2023 vragen.
Giethoorn	In kaart brengen sterke kanten en ontwikkel-mogelijkheden	Op dit moment is een ABCD-werkplaats opgestart in Giethoorn Noord. De opbrengsten en leerpunten uit deze werkplaats zullen worden ingezet in andere gebieden. Vanuit de ABCD werkplaats is er in 2022 en 2023 veel inzet in Giethoorn Noord als het gaat om stimuleren van sociale cohesie tussen inwoners onderling en het in kaart brengen van assets en benutten van kansen in de buurt of straat.
Wanneperveen	samenwerking Wetland en Gemeente in stratenaanpak	Er heeft een bijeenkomst met inwoners uit de wijk plaatsgevonden, met als doel om er een tuinproject aan te koppelen. Na deze bijeenkomst is vanuit Wetland wonen besloten om hier geen vervolg aan te geven.

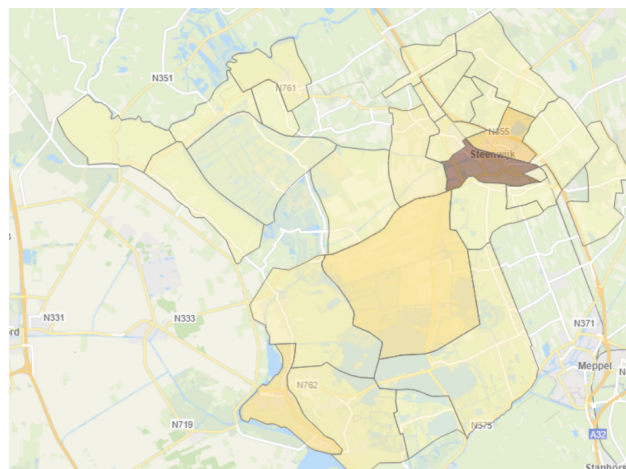
Tabel 1: Aandachtsgebieden inzet op krachtige wijken

Praktijkverhaal: Crisisnoodopvang Giethoorn

In oktober werd bekend dat er een crisisopvang voor asielzoekers zou komen in Giethoorn-Zuid. Sociaal Werk De Kop is benaderd om aan te sluiten bij de informatieavond voor de buurt omtrent deze opvang. Onze inzet was erop gericht om met inwoners in gesprek te gaan over zorgen en vragen die zij hebben omtrent de komst van de noodopvang. De focus hierbij was om inwoners te vragen of zij als vrijwilliger iets voor de opvang willen betekenen. Wij waren positief verrast dat er veel inwoners bereid waren om iets te betekenen voor de vluchtelingen. Ook na de informatieavond kregen wij diverse aanmeldingen van inwoners om iets te betekenen. Bij aanvang van de opvang zijn wij gelijk op bezoek gegaan bij Hotel Giethoorn en de mensen van het Rode Kruis om uit te leggen wat onze rol in deze zou worden, namelijk verbinding leggen tussen vrijwilligers en de woonbeheerders van het Rode kruis in de opvang. Deze rol werd erg gewaardeerd en resulteerde erin dat alle vrijwilligers die zich hadden aangemeld ook daadwerkelijk zijn ingezet. Daarnaast hebben we een aantal zaken gefaciliteerd, zoals een tafeltennistafel op de locatie en het kunnen zaalvoetballen in het Kulturhus. Eind december hebben wij onze samenwerking en rol telefonisch geëvalueerd met de coördinator van het Rode Kruis. Van te voren waren er wat zorgen in de buurt rondom hotel Giethoorn, maar uiteindelijk is gebleken dat de inwoners rondom het hotel juist erg betrokken waren. Vanuit onze rol hebben wij voornamelijk van te voren structuur gecreëerd in de taken en duidelijkheid gegeven over onze rol daarin. Het succes hiervan was dat we dit goed hebben voorbereid en onze taken direct afgebakend hebben.

Deze kaart laat per gebied zien hoeveel inwoners in 2022 een individueel traject of leun en steuncontact hebben ontvangen van Sociaal Werk De Kop. Hierbij geldt hoe donkerder de kleur, hoe groter het (absolute) aantal inwoners met een individuele hulpvraag. Ter verduidelijking laten we in tabel 2 per gebied zien hoeveel inwoners een individueel traject of leun en steuncontact hebben ontvangen vanuit Sociaal Werk De Kop. Dit overzicht vanuit ons registratiesysteem komt niet overeen met de indeling die we in de praktijk hanteren. In 2023 krijgt dit een vervolg.

Wijken / dorpen	Aantal Inwoners
Steenwijk, gebied Centrum, Noord, De Gagels en West	272
Steenwijk, gebied Oostermeenthe	81
Vollenhove	57
Giethoorn	40
Steenwijkerwold	28
Blokszijl	20
Sint Jansklooster	20
Oldemarkt	17
Tuk	15
Wanneperveen	14
De Bult / Eesveen	13
De Pol / Witte Paarden / Baars	10
Scheerwolde	8
Steenwijk, gebied Zuid	8
Willemsoord	6
Kuinre	5
Zuidveen	5
Overige dorpen Steenwijkerland (Kalenberg, Kallenkote, Onna, Belt - Schutsloot, Ossenzijl)	15

Tabel 2: Individuele ondersteuning per gebied

Tabel 3 laat per categorie collectief het aantal trajecten, bijeenkomsten en deelnemers in 2022 zien. Onder de categorie Buurtwerk Sport vallen bijvoorbeeld de 6 GLI groepen, ondersteuning aan (sport) verenigingen en evenementen zoals de Weerribben Wieden Healthy days. Onder de lokale inlopen vallen onder andere de koffiemomenten in de wijken en dorpen.

In figuur 10 vergelijken wij het totaal aantal trajecten, bijeenkomsten en deelnemers^[1] in 2022 met de totalen uit 2021 en 2020. In 2022 zijn er opvallend meer deelnemers dan in de voorgaande jaren gerapporteerd. Naast dat medewerkers een verbeterslag hebben gemaakt in de collectieve rapportage waarbij zij inactieve collectieve trajecten hebben verwijderd, zijn de relatief grote hoeveelheid deelnemers van de Dag van de Mantelzorg, de opening van de Nationale Sportweek en de Weerribben Wieden Healthy Days ook meegenomen in de aantallen van 2022. Daarnaast hebben we in 2022 met onze collectieve ondersteuning een grote groep vluchtelingen uit Oekraïne bereikt en zijn de (vaak niet unieke) deelnemers van de lokale inlopen meegerekend. Ook geven medewerkers aan dat al onze weerbaarheidstrainingen goed gevonden worden door de inwoners van Steenwijkerland.

[1] Het gaat hier om niet unieke deelnemers. Een inwoners kan aan meerdere trajecten of bijeenkomsten deelnemen. Bij niet alle collectieve trajecten zijn deelnemers of bijeenkomsten ingevuld, doordat het bijvoorbeeld ondersteuning aan vrijwilligers of zelforganisatie betreft.

	Aantal collectieve trajecten	Bijeenkomsten	Deelnemers
Buurtwerk Sport	22	38	1257
Lokale inlopen en steunpunten	8	56	475
Ondersteuning vrijwilligers / stagiaires	7	11	151
Weerbaarheidstraining	7	29	63
Buurtwerk en presentiewerk	5	8	31
Jongerenwerk	5	51	25
Gebiedsteamoverleg	4	26	23
Jongeren in beweging	3	55	15
Doelgroepcafé's, lotgenoten en trefpunten	2	10	7
Wandelgroep	4	34	237
Dag van de mantelzorg	1	1	300
Jonge mantelzorgers	1	5	25
Noodopvang vluchtelingen	1	1	100
vluchtelingen Oekraïne	1	15	278
Totaal 2022	71	340	2.987

Tabel 3: Aantal collectieve trajecten, bijeenkomsten en deelnemers per categorie

Ondersteuning Oekraïense vluchtelingen

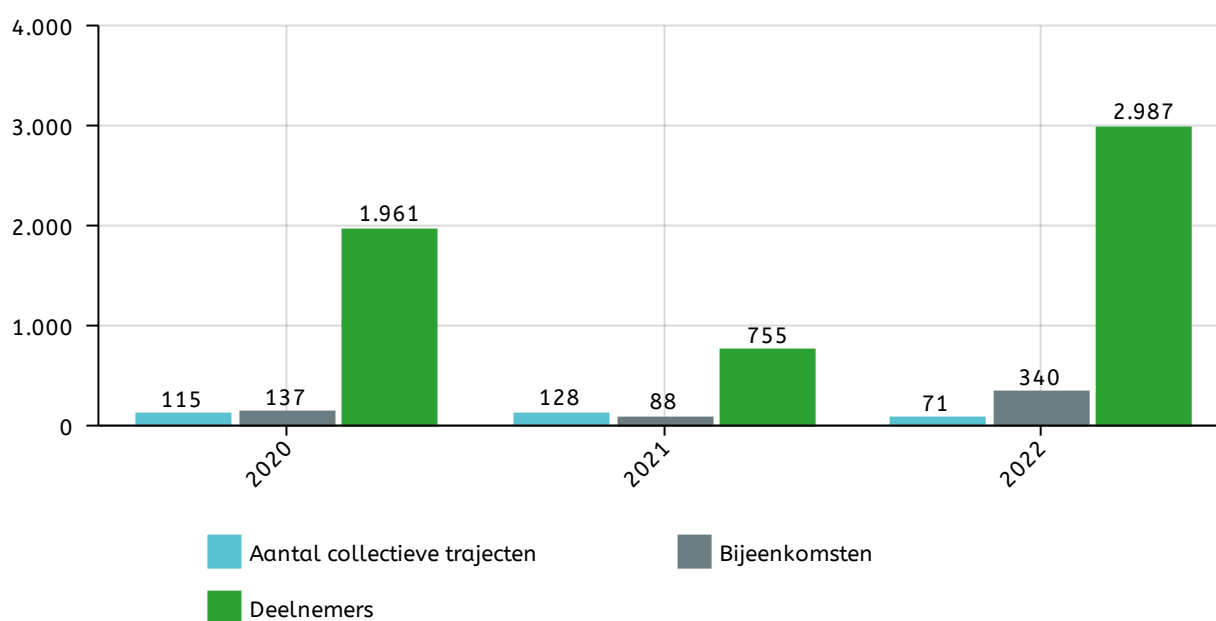
15 bijeenkomsten voor Oekraïense vluchtelingen;

45 Oekraïense kinderen hebben een sportles ontvangen;

40 inwoners waren bereid om vrijwillige ondersteuning aan Oekraïense vluchtelingen te bieden.

Verloop collectieve inzet

Verloop van het aantal collectieve activiteiten in de afgelopen twee jaar op basis van aantal deelnames, aantal bijeenkomsten en aantal trajecten

Figuur 10

Praktijkverhaal: Netwerkkracht

Vanuit een optrommelactie in Steenwijkerwold kwamen diverse signalen naar voren rondom het thema 'ontmoeten'. Samen met Hoogthij, Bibliotheek, Avos, Woldhulp en Sociaal Werk De Kop afgesproken samen een koffie inloop te organiseren in de hal van het Hoogthij. Iedere week is een van de partijen verantwoordelijk voor het schenken van de koffie.

De koffieochtend draait nu bijna een jaar en wordt goed bezocht. Mooi om te zien dat er allerlei verbindingen ontstaan tussen de inwoners die deelnemen. Een voorbeeld hiervan is een vrouw die al langere tijd opzoek was naar een fietsmaatje die af en toe met haar gaat fietsen. Er was gelijk een duidelijke klik met een andere vrouw, dat ertoe heeft geleid dat ze en nu meerdere malen per week gezamenlijk fietsen. Inwoners die naar de lokale fysiotherapeut gaan plannen de afspraak zo in dat zij dan voor of na de afspraak aan kunnen sluiten bij de koffiegroep. Ook is er een wandelgroep van 9 tot 10 uur die na het wandelen aansluit bij de koffiegroep. Dit samen maakt het een uitstekend voorbeeld van netwerkkracht tussen inwoners en tussen de organisaties binnen Steenwijkerland.

1.4 Ondersteunen van vrijwillige inzet en mantelzorg

In 2022 hebben we ingezet op de bestaande ondersteuning voor vrijwilligers en mantelzorgers. Ons doel daarbij is het lokaal organiseren van deze ondersteuning door vrijwilligers en het aan te laten sluiten bij lokale inloophmomenten. Het nieuwe Digitaal Café in Blokzijl is hier een voorbeeld van. Met als doel vrijwilligerswerk onder de aandacht te brengen en organisaties te verbinden met inwoners is begin september samen met Stichting Present de Vrijwilligersdag georganiseerd. De markt is door ongeveer 75 inwoners bezocht. Deze extra aandacht voor vrijwilligerswerk is van belang, omdat door onder andere demografische ontwikkelingen het steeds lastiger wordt om vrijwilligers te vinden, terwijl ze door diezelfde ontwikkeling steeds belangrijker worden.

Praktijkverhaal: Opstart Digitaal Café Blokzijl en het lokaal inzetten van vrijwilligers

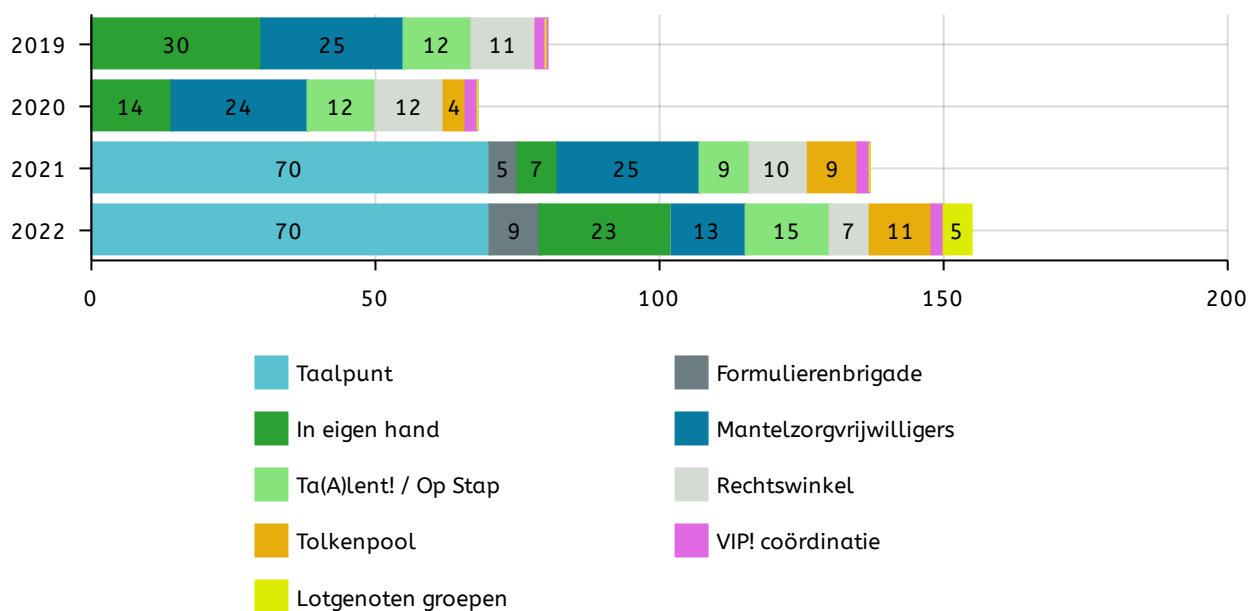
Het buurtwerk van Sociaal Werk De Kop sluit al een tijdje regelmatig aan bij het koffiedrinken in De Vierhoek in Blokzijl. Door met ouderen te spreken, in en buiten de Vierhoek, concludeerde het buurtwerk dat er onder veel ouderen behoefte is aan een plek waar zij hun praktische en digitale vragen kunnen stellen. Ook gaf de voorzitter van het Comité Welzijn Ouderen (CWO) bij het buurtwerk aan dat zij hier veel vragen over ontvangen waar ze zelf niet uitkomen. In overleg met de voorzitter heeft buurtwerk het Taalpunt uitgenodigd bij het koffiedrinken om iets te vertellen over de mogelijkheden rondom vrijwilligers of een Digitaal Café. Het Taalpunt heeft vervolgens een praatje gehouden op een koffieochtend, waar ook het buurtwerk aanwezig was. Na deze presentatie heeft het Taalpunt de ouderen gevraagd wie er behoefte heeft aan een vast moment en punt waar zij naartoe kunnen voor hun digitale vragen. Hier stak meer dan de helft hun hand voor op. Ook waren er een aantal mensen die individueel een vrijwilliger zouden willen die kan helpen bij het oefenen met de digitale vaardigheden. Voor de behoefte aan het digitale punt hebben het Taalpunt en buurtwerk op korte termijn een plan geschreven voor een Digitaal Café, aansluitend op het koffiedrinken en het Gebiedsteam wat ook die ochtend aanwezig is in de Vierhoek. Dat betekent dat dit moment gecombineerd kan worden met een bakje koffie en ook kunnen zij vragen stellen aan andere professionals wanneer zij dit willen. Het Taalpunt heeft vervolgens twee enthousiaste vrijwilligers gevonden die één keer per maand mensen kunnen helpen bij digitale vragen. Er hebben nu vier cafés plaatsgevonden, waarvan de eerste in oktober 2022 is gestart en nog geen één keer zonder deelnemers. Daarnaast zijn er een aantal inwoners gekoppeld aan een vrijwilliger van het Taalpunt, die nu individuele begeleiding thuis ontvangen.

Meedoen d.m.v. vrijwilligerswerk

Op Stap, waarbij vrijwilligers bijdragen aan de taalontwikkeling van kinderen op de basisschool, heeft de nieuwe naam 'Ta(a)lent!' gekregen en is ook qua werkwijze iets aangepast. Na een dip in 2021 hebben we in 2022 bij 'In Eigen Hand' veel nieuwe vrijwilligers mogen verwelkomen. Ook de formulierenbrigade loopt goed. Inwoners weten ons goed te vinden. Vanuit het Taalpunt zijn relatief veel inwoners ondersteund, doordat veel Oekraïense vluchtelingen een beroep op het Taalpunt hebben gedaan.

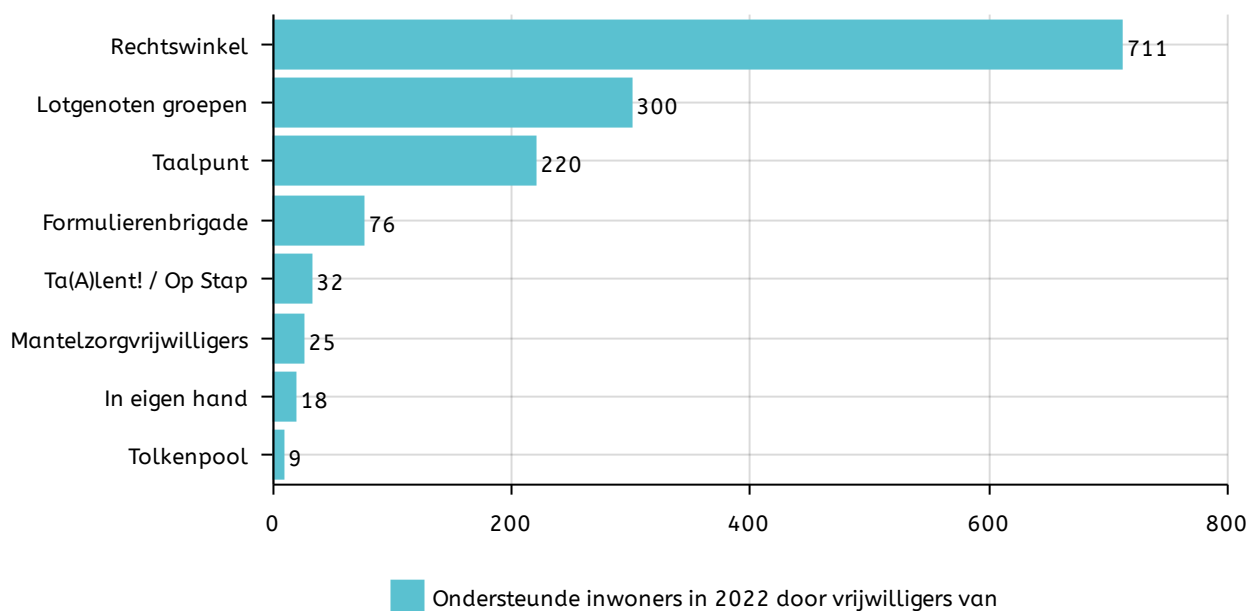
In figuur 11 laten we het aantal vrijwilligers zien van de diensten die door vrijwilligers geboden worden. Het aantal inwoners dat door deze vrijwilligers is ondersteund is inzichtelijk gemaakt in figuur 12. Het aantal ondersteunde inwoners bij de lotgenotengroepen betreft een schatting.

Aantal inwoners dat zich inzet als vrijwilliger op basis van gegevens bij de diverse interne vrijwilligersprojecten

Figuur 11

Aantal inwoners ondersteund door de vrijwilliger van de diverse interne vrijwilligersprojecten

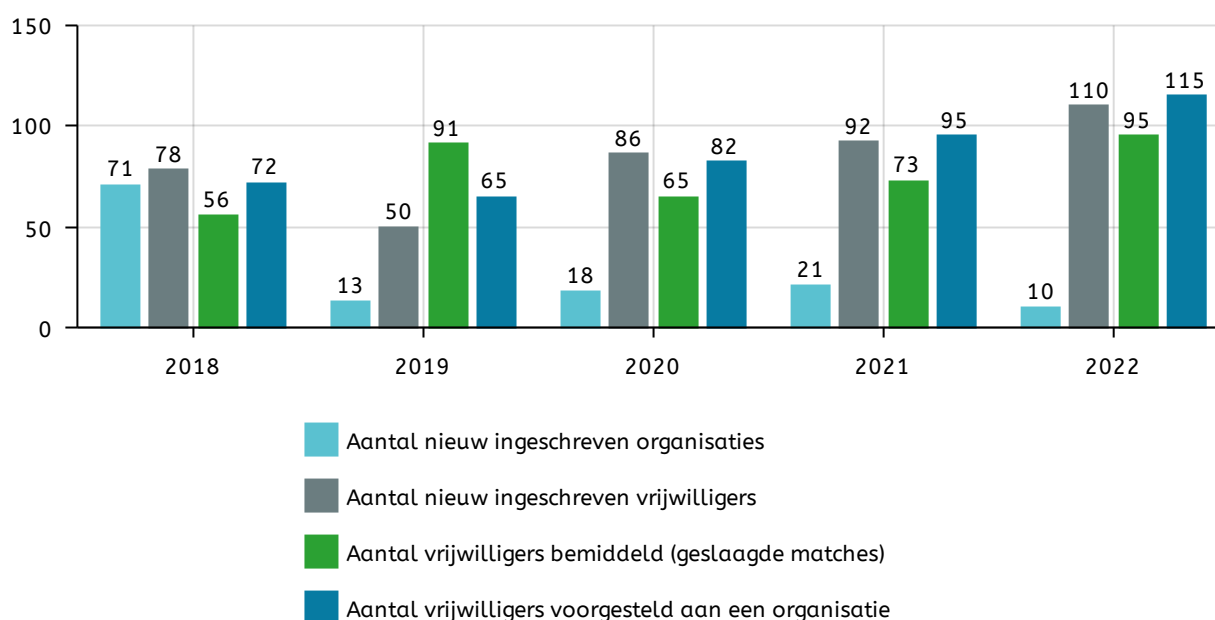
Figuur 12

Het VIP!

Ook via het Vrijwilligers Informatie Punt (VIP!) worden vrijwilligers gekoppeld aan organisaties of individuele inwoners. Deze matches worden weergegeven in figuur 13. Vergeleken met voorgaande jaren hebben in 2022 minder organisaties zich bij het VIP! ingeschreven. Het totaal aantal organisaties in het bestand van VIP! is sinds 2018 blijvend gestegen. Inmiddels zijn de meeste organisaties met belangstelling ingeschreven / bekend met het VIP! waardoor er in 2022 minder organisaties bij zijn gekomen. Daar tegenover hebben we bij het VIP! meer nieuwe vrijwilligers verwelkomd, voorgesteld en gematcht met een organisatie.

[Bekijk hier de nieuwe website van het VIP!](#)

Verloop van vrijwillige inzet vanuit het VIP! Op basis van aantal vacatures, matches en inschrijvingen

Figuur 13

Het VIP! in 2022

420 vrijwilligers

ingeschreven

135 organisaties

ingeschreven

Mantelzorg in 2022

- 1056 actieve mantelzorgers, waarvan
 - 10% jonge mantelzorgers
- bijeenkomsten voor jonge mantelzorgers, waarmee we per keer tussen de
 - 15 á 25 jonge mantelzorgers bereiken.
- 13 mantelzorgvrijwilligers
- 115 organisaties zijn aangesloten bij het Mantelzorgnetwerk Steenwijkerland
- 300 inwoners bereikt bij de Dag van de Mantelzorg

Mantelzorg in 2022

Positieve Gezondheid en Mantelzorg

Samen met twee collega's van andere organisaties binnen de Tintengroep is het spinnenweb van Positieve Gezondheid op een speelse wijze vertaald naar de doelgroep Jonge Mantelzorgers. Tijdens de Week van de Jonge Mantelzorger hebben we met een groep van 25 jonge mantelzorgers het Positieve Gezondheid spel ontwikkeld. Het mooie aan dit spel is dat de kinderen nu in gesprek konden gaan over wat wél goed gaat en waar ze blij van worden. Er kwamen hierdoor mooie gesprekken opgang. De dag werd afgesloten met een Djembé workshop; een mooie manier om je energie kwijt te raken en met iets nieuws in aanraking te komen.

Positieve Gezondheid wordt ook individueel ingezet bij de ondersteuning van jonge mantelzorgers. In 2022 hebben wij (al onze medewerkers) samen met de gemeente de training over Positieve Gezondheid gevolgd.

djembéworkshop voor jonge mantelzorgers

1.5 Sport en Bewegen

Praktijkverhaal: de impact van sport

"Ik zat al een tijdje niet zo lekker in mijn vel. Toen ik via een vriend hoorde over een sporttraject dat je via de gemeente kan volgen heb ik me daarvoor opgegeven. Het heeft mij heel erg geholpen: de combinatie van sporten en praten met mijn begeleiders heeft ervoor gezorgd dat het nu heel goed met mij gaat."

Vera* (22) had vroeger te maken met een verslaving en is nu sinds een jaar clean. Haar leven is hierdoor compleet veranderd. *"Ik werd op een dag wakker en besloot: zo kan het niet verder. Ik wil niet verder leven als een verslaafde, ik wil wat bereiken in mijn leven."* Ze wil verder leren en het liefst als ervaringsdeskundige om andere mensen die met verslavingen worstelen te helpen. De deelname aan het sporttraject heeft haar veel gebracht. *"Ik had echt een zetje nodig om van de drugs af te blijven en verder te komen. De gesprekken die ik kon voeren hebben me enorm gemotiveerd, ik heb er echt levenslessen geleerd."* De routine in de sportschool zorgde ervoor dat ze letterlijk weer in beweging kwam. Ook nu het officiële sporttraject van de gemeente is afgelopen, blijft ze trouw sporten in combinatie met werken. *"Ik werk nu al een tijdje fulltime. Dat was best een grote stap, maar dankzij het sporttraject heb ik meer discipline gekregen. Ik heb leuke collega's waar ik een klik mee heb."* Ze sport vijf dagen in de week voor of na haar werk, dat is inmiddels routine voor haar geworden. *"Mijn wens voor de toekomst is echt om anderen met verslavingsproblemen te helpen. Uit eigen ervaring weet ik hoe lastig het is om nee te zeggen tegen een alcohol- of drugsverslaving. Ik weet zelf hoeveel schade een verslaving je toe kan brengen, dat wil ik graag voorkomen bij anderen."*

**fictieve naam*

Sport is bij uitstek een manier om sociaal-emotionele problematiek aan te pakken. Sport heeft naast voordelen op lichamelijke gebied namelijk ook een positieve impact op sociale aspecten. Voor volwassenen is het nieuwe contacten opdoen, onderhouden en het aanboren van nieuwe netwerken, anders dan de bestaande netwerken. Voor kinderen is sport naast de eerder genoemde voordelen ook een plek om te leren omgaan met elkaar, met winst en verlies. Regels zoals op tijd komen, luisteren naar trainers en scheidsrechters, omgaan met verschillen, niet altijd primair reageren bij tegenslagen of overtredingen.

Als Sociaal Werk De Kop dragen we bij aan het lokaal Sport Akkoord[1] door in te zetten op het creëren van mogelijkheden waardoor mensen kunnen participeren in sport en bewegen. We starten aanbod op waar het nog niet is. Bijvoorbeeld de wandelgroep in Steenwijkerwold, die nu met meer dan tien inwoners gezamenlijk wandelen en elkaar via een groepsapp op de hoogte houden. Wij zorgen dat we de positieve punten vanuit sport gebruiken om jongeren levensvaardigheden bij te brengen zoals bij Jongeren in Beweging. Dit is een sportgroep voor jongeren met een afstand tot de arbeidsmarkt. Ze leren daar weer ritme opdoen, hun lijf in beweging zetten, maar ook om tegenslagen te overwinnen. Waar ze in het sporten tegenaan lopen, lopen ze ook vaak in hun leven tegenaan. Via sporten wordt het bespreekbaar gemaakt en (hopelijk) uiteindelijk overwonnen.

Kinderen die al op jonge leeftijd niet mee kunnen komen in het beweegaanbod op school, bij de vereniging, in pauzes of na schooltijd bieden we Xtragym aan. Kinderen uit groep 1, 2 en 3 kunnen een traject volgen waarin we ervoor zorgen dat ze weer op het niveau van hun leeftijdsgenoten komen, zodat ze mee kunnen doen. Door te spelen en te sporten kunnen ze hun vaardigheden zelf verder ontwikkelen.

Voor alle genoemde voordelen van sport zijn sportaanbieders essentieel. Daarom staan we ze bij met het verstrekken van informatie via sportcafés of door ze te helpen bij problemen die ze niet zelf op kunnen lossen. Daarnaast zijn in 2022 vanuit Sociaal Werk De Kop vertrouwenscontactpersonen voor (sport)verenigingen gestart en geschoold.

[1] De publicatie van de evaluatie van het Sport Akkoord volgt

Praktijkverhaal: de wandelgroep

Kim* (45) was altijd druk met haar werk, waardoor sporten er vaak bij in schoot. *“Toen een buurtwerker van Sociaal Werk De Kop vroeg of ze hier folders over een wandelgroep neer mocht leggen, zodat ik ze uit kon delen aan klanten, was ik zelf ook direct geïnteresseerd. Het tijdstip is voor mij heel gunstig: we starten elke dinsdagmorgen om 9.00 uur en na afloop drinken we gezellig koffie in MFC Hoogthij. Voor mij prima, want ik begin om 11.00 uur met werken.”*

Ze is op dit moment de jongste; veel wandelaars zijn dames van 70-plus en sinds kort heeft zich één man bij de groep gevoegd. *“Maar de zeventigers hebben flink de pas erin”,* lacht Kim. Er wordt tussen de 5 en 8 km gelopen (de ene keer wat verder dan de andere keer). *“We komen op prachtige plekken en kiezen vaak voor wandelpaden waar je zelfs met de fiets niet kunt komen. Laatst hebben we zelfs drie reeën gezien, echt geweldig.”*

Er zijn plannen om in het nieuwe jaar enkele auto's te regelen, zodat ze met de hele groep af en toe in een andere omgeving kunnen gaan wandelen. *“Hoewel rond Steenwijkerwold ook verschillende prachtige wandelroutes zijn.”*

Twee jaar geleden heeft ze borstkanker gehad. In die periode heeft ze het wandelen ontdekt. *“Maar alleen wandelen is toch echt anders dan in een groep. In een groep ligt het tempo anders én het is gezelliger. Onderweg wordt van alles besproken. Het is een hechte groep en de sfeer is gemoedelijk. Ik zie dit echt als tijd voor mezelf, en ik blijf het zeker doen.”*

**fictieve naam*

02 Verdieping aan de hand van de vier focuspunten

Samen vroeg erbij zijn

2.1 Financiële uitdagingen te lijf! (armoede en financiële uitdagingen)

In onderstaande overzicht is te zien waar wij op het gebied van financiën in 2022 hebben ingezet.

Inzet	Verwachte resultaten	Voortgang
1. Inzet op samenwerking Kopwerk	Sluitende ketenaanpak met betrekking tot toeleiding naar werk Er zijn inwoners verwezen naar Kopwerk voor participatietrajecten	We kijken samen waar overlap zit in de doelgroep en waar verwijzing mogelijk is.
2. Inzet op participatie met Stichting Jij, Gemeente (participatie) en de Kringloop in Vollenhove	Een gezamenlijke lokale aanpak gericht op zinvolle deelname aan de maatschappij en bevorderen van bestaanszekerheid	De aanpak is opgestart in 2022 en wordt doorontwikkeld in 2023.
3. Vormgeven en uitvoeren Geldloket	Eén inlooppunt moment als Toeslagen servicepunt De diensten van het geldloket zijn op meerdere locaties beschikbaar	Dit inlooppunt moment vindt op hetzelfde moment plaats als het Geldloket; elke donderdag tussen 13.00 uur en 16.00 uur. We gaan in 2023 inzetten op het beschikbaar stellen van de diensten op meer locaties. Deze locaties zijn nog niet bekend.
	Er zijn afspraken met de andere participanten binnen het geldloket en deze afspraken zijn operationeel	Er vindt twee keer per jaar een evaluatie plaats met het Geldloket. De afspraken worden met elkaar geëvalueerd en de afstemming hierin blijft komend jaar belangrijk.
4. Bestendigen vrijwillige inzet aanpak armoede	Beschrijving van de aanpak	Dit betreffen vrijwilligers vanuit Eigen Hand en Formulierenbrigade. Er zijn werkbeschrijvingen opgesteld.
5. Uitvoering geven aan de VoorzieningenWijzer	200 deelnemers VoorzieningenWijzer	Er zijn 206 huishoudens bezocht.
6. Uitvoering geven aan Vroeg Signalering	We hebben inzicht in het percentage aanmeldingen dat daadwerkelijk ondersteuning heeft ontvangen	Samen met de schuldhulpverleners is hier zicht op. De contacten en acties worden in de applicatie van de vroegsignalering zelf gerapporteerd en niet in Myneva.
	We hebben een beeld van de redenen van niet aanvaarden van de ondersteuning	Redenen zijn schaamte, overdonderen, probleem al opgelost, argwanend
7. Inzet op jong leren omgaan met geld	Op twee basisscholen is de Week van het geld uitgevoerd en geborgd	De Johan Friso en Beatrixschool hebben een gastles ontvangen vanuit de Regiobank
	De interventie 'Ik word 18, en nu?' is geïmplementeerd en wordt uitgevoerd op de vo-scholen	Het in 2022 nieuw ontwikkelde boekje is breed uitgerold. Daarnaast zijn we bij de informatie avonden geweest op de Pro vso RSG Stationsstraat met het thema 'ik word 18'.
	Er is twee keer een workshop 'Huisvesting' gegeven.	De werkwijze is veranderd bij vragen rondom huisvesting, omdat de bijeenkomst niet aansloot bij de verwachtingen van de inwoner en de vragen meer geschikt waren voor individuele ondersteuning. Er wordt standaard een verhuurderslijst verzonden bij huisvestingsvraagstukken.
	Er heeft twee keer een 'schuldenescape' plaatsgevonden	Bij het Samen voor Ryan festival en Kopje Cultuur hebben we gestaan met het spel 'de Schuldenescape'. Daarnaast heeft er tijdens de opening van het Geldloket hebben we de Schuldenescape gespeeld.

Tabel 4: Onze inzet op focuspunt Armoede en financiële uitdagingen

Indicatoren

DOMEIN FINANCIËN

179 trajecten

Aantal individuele trajecten met financiën als hoofddomein (in 2021 waren dit 117 trajecten)

Praktijkverhaal: De VoorzieningenWijzer

In augustus 2021 zijn wij vanuit Sociaal Werk De Kop gestart met De VoorzieningenWijzer (DVW). DVW is een slimme aanpak voor onnodige armoede. Het zorgt voor minder schuldhulpverlening, betere benutting van armoedevoorzieningen, minder huisuitzettingen en een hogere zelfredzaamheid. De Gemeente, Woonconcept, Wetland Wonen en Sociaal Werk De Kop hebben de handen ineen geslagen om dit in de gemeente Steenwijkerland op de kaart te zetten. Er werd bewust gekozen voor Sociaal Werk De Kop als uitvoerende partij, omdat wij achter de voordeur komen en daardoor een bredere blik hebben. De buurtwerkers die werken met DVW (de consultants) hebben hiervoor een training ontvangen. Het doel in 2022 was om 200 huishoudens te bereiken. Er zijn veel inwoners bezocht en bij veel van deze inwoners was het mogelijk om geld te besparen. Ook als er geen geld werd bespaard waren inwoners tevreden met het gesprek. Op deze manier hadden ze namelijk inzicht gekregen in hun financiële situatie en de rust dat alles goed geregeld was. We zagen dat veel inwoners niet wisten waar zij recht op hebben op het gebied van subsidies, voorzieningen en regelingen en daarbij ook niet hoe en waar ze dit kunnen aanvragen. Het viel op dat veel inwoners die buiten de doelgroep voor sociale voorzieningen vallen alsnog moeite hebben met het betalen van de vaste lasten.

Daarnaast hebben we sportfondsen aangevraagd voor volwassenen en kinderen, die graag willen sporten maar voor wie dit financieel niet mogelijk is. Dankzij de aanvraag konden zij weer meedoen en participeren aan een sport of activiteit in de buurt. Er zijn schulden voorkomen doordat we met behulp van de 'energie- en zorgvergelijker' inzicht kregen in de financiële situatie.

Uiteindelijk hebben we in 2022 meer dan 200 gesprekken gevoerd en zijn er meer dan 12 andere hulpvragen beantwoord naar aanleiding van deze gesprekken. Na de gesprekken werden de consultants benaderd door inwoners die via buurtcontact waren doorverwezen naar Sociaal Werk De Kop om ook een keer zo'n gesprek te voeren. Dit had hun buurtgenoten namelijk zo goed geholpen. Een vast gezicht en iemand die meekijkt werd als vertrouwd ervaren. Zo hebben we gemerkt dat DVW zorgt voor laagdrempeligheid en hiermee ook andere vragen tijdens of na het gesprek aanbod komen.

Zorgverzekeringsspreekuur

Er is door het buurtwerk ook een belronde uitgevoerd met als doel het zorgverzekeringsspreekuur onder de aandacht te brengen. Veel inwoners die we vanuit DVW hebben bezocht wilden hier graag gebruik van maken. Veel inwoners hebben door het spreekuur geld bespaard op hun zorgverzekering en zijn door ons verwezen naar de collectieve zorgverzekering van de Gemeente Steenwijkerland. Een aantal inwoners zijn naar het spreekuur gekomen n.a.v. een folder die ze hadden ontvangen van de gemeente.

De VoorzieningsWijzer in 2022

206 huishoudens bezocht

€703,- gemiddeld per huishouden bespaard

12 andere hulpvragen (dan financiën) beantwoord

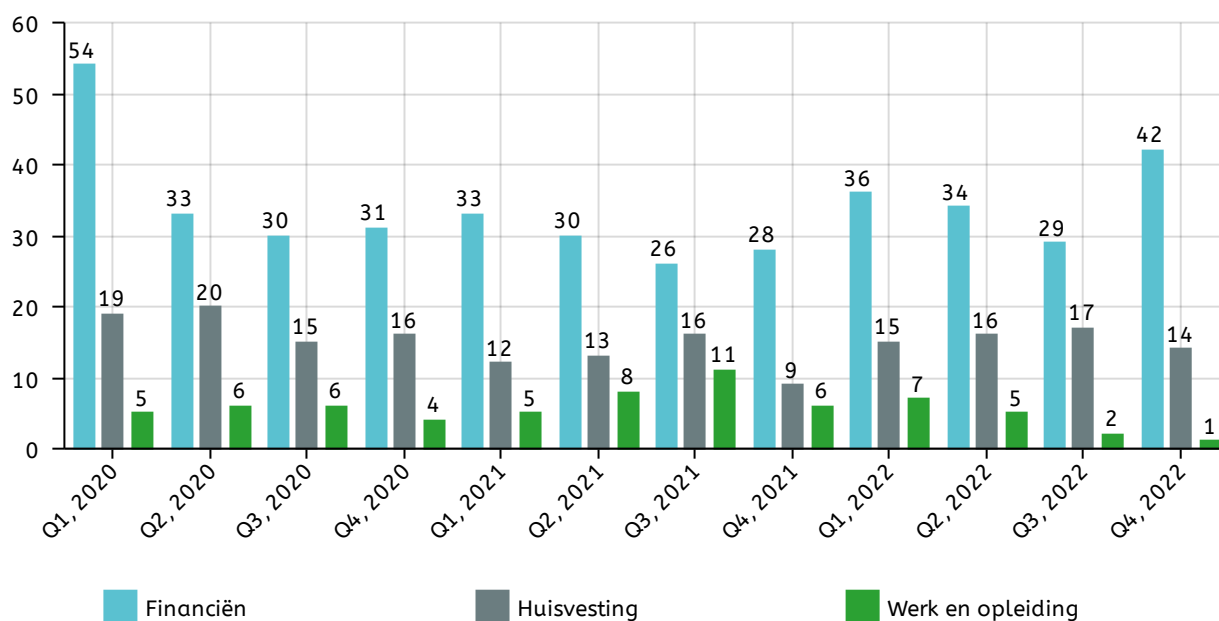
Top 5 aanmelders:

1. De inwoner zelf
2. Sociaal Werk De Kop / Welzijn
3. Gemeente
4. Woningcorporatie
5. Werkgever

In het vierde kwartaal van 2022 zien we een piek in ondersteuningsvragen rondom het ZRM- domein Financiën. De hoge (energie)prijzen bieden hiervoor een verklaring. Veel inwoners moeten nog de jaarrekening over 2022 ontvangen, waardoor wij in 2023 veel ondersteuningsvragen op het gebied van financiën verwachten. Zoals eerder in dit verslag aangegeven heeft de doelgroep tussen 27 en 55 jaar relatief vaak een ondersteuningsvraag op het gebied van financiën.

Verloop aantallen trajecten relevante domeinen

Figuur 14

Verloop van de aantallen opgestarte casussen per kwartaal met als hoofddomein Financiën, Huisvesting en werk en opleiding

2.2 Kansen voor alle kinderen! (veilig en gezond opgroeien)

Sociaal Werk De Kop wil bevorderen dat kinderen in de gemeente Steenwijkerland veilig en gezond opgroeien. Onze algemene inzet richt zich onder andere op gezonde opvoedsituaties, het bevorderen van laagdrempelige voorzieningen, bevorderen van krachtige wijken en het voorkomen van complexe problemen. Onder dit focuspunt lichten we onze inzet op 0-18-jarigen uit. De inzet draagt bij aan de ambitie veilig en gezond opgroeien, maar uiteraard ook aan doelen van de bredere doelgroep (18+). We sluiten daarnaast aan bij verschillende pilots en brainstormsessies zoals bijvoorbeeld het echtscheidingsloket en de projecten in het kader van Samen voor Ryan. Zo blijven we in ontwikkeling. In 2022 hadden we de volgende inzet op het gebied van Veilig en gezond opgroeien voor ogen.

Indicatoren

DOMEIN OPVOEDING

45 trajecten

(in 2021 waren dit 30 trajecten)

JONGEREN

129 trajecten

Impacter, Schoolmaatschappelijk werk, individueel jongerenwerk en individuele trajecten 18- (in 2021 waren dit 117 trajecten))

TA(A)LENT!

32 kinderen

ondersteund (In 2021 waren dit 19 kinderen)

Inzet	Verwachte resultaten	Voortgang
1. Voortzetten doorontwikkeling en uitvoering geven aan visie, beleid en werkwijze Schoolmaatschappelijk werk. Interne samenwerking bevorderen.	Heldere werkprocessen, interne samenwerking en verwijzing met aanpalende activiteiten (Impacter, jongerenwerk, individuele ondersteuning en collectieve activiteiten). Aantal casussen waarin interne samenwerking heeft plaatsgevonden is terug te vinden in het systeem.	De voorbereidende gesprekken hebben plaatsgevonden. We hebben hierin doorverwijzingsmogelijkheid en weten elkaar goed te vinden. Bij sprake van interne samenwerking kunnen meerdere betrokkenen in het systeem geregistreerd worden.
2. Uitvoering geven aan de interventie Steunouders	Inwoners die zich aanmelden voor Steunouders hebben een steunouder gevonden.	De 1 ^e match is in 2022 behaald. Op dit moment (feb, 2023) staan er 12 steunouders op de lijst en 5 vraagouders. Hiervan zijn er 3 aan elkaar gekoppeld.
3. Inzet Impacter	37 MDT-trajecten Jongeren die zich aanmelden voor Impacter vinden een MDT-traject.	38 Impacter trajecten
4. Bevorderen integrale aanpak Samen voor Ryan, Anderstalige kinderen	Alle aanmeldingen bij Opstap 2.0 worden gekoppeld aan een vrijwilliger.	Opstap heeft als nieuwe naam Ta(a)lent! gekregen.
	Er worden kinderen vanuit onderwijs gekoppeld aan het taalpunt.	Het Taalpunt richt zich op volwassenen vanaf 18 jaar. Vanuit het Taalpunt zijn gesprekken gevoerd met het voortgezet onderwijs om te verkennen wat het Taalpunt voor jongeren kan betekenen als zij behoefte hebben aan extra ondersteuning.
5. Bevorderen integrale aanpak Samen voor Ryan, Eerste 2000 dagen	Kennisnemen van het thema hechting Inwoners hebben kennis genomen van het thema hechting d.m.v. de gemeente brede activiteit.	Professionals zijn getraind op dit thema.
6. Bevorderen integrale aanpak Samen voor Ryan, Vroeg Signalering	Samenwerkingsafspraken met 3 basisscholen, kinderopvang of peuterwerk organisaties.	De aanpak start komend jaar op de OBS Beatrixsschool (OpKop) en op de kindcentra Claus en Willem-Alexander (Accrete). Monitoring vindt plaats vanuit Samen voor Ryan.
7. Bevorderen integrale aanpak Samen voor Ryan, WiS club	Heldere verwijsstructuur Sociaal Werk De Kop en Wis. Bijdrage aan activiteiten van Wis.	Nadat Stichting Wis is opgericht in het schooljaar 2020/2021 heeft de projectgroep een plan van aanpak opgesteld. Er is veel contact geweest met scholen maar ook met andere organisaties over het Wis project. De projectgroep heeft door onder andere de coronamaatregelen minder kunnen doen dan zij vooraf had beoogd. Inmiddels is de projectgroep weer een aantal keer bijeengekomen en zijn er in februari 2023 drie bijeenkomsten georganiseerd.
8. Bevorderen integrale aanpak Samen voor Ryan, Levensvaardigheden	Heldere verwijsstructuur Bijdrage aan activiteiten van levensvaardigheden	Een sociaal werker vanuit Sociaal Werk De Kop sluit aan.
9. Bevorderen integrale aanpak Samen voor Ryan, Steenwijkerlandse Academie	Deelname aan de scholing. Deelname aan activiteiten m.b.t. samen werken en leren.	Sociaal werkers van Sociaal Werk De Kop sluiten aan bij activiteiten m.b.t. samenwerken (o.a. Samen voor Ryan Festival) en twee hebben begin 2023 aangesloten bij de masterclass Interprofessioneel Samenwerken van Samen voor Ryan.

Tabel 4: Onze inzet op focuspunt veilig en gezond opgroeien

Jongerenwerk in 2022

Impacter

Na een nieuwe subsidieaanvraag en een paar spannende weken in afwachting is er goed nieuws voor Impacter Steenwijkerland: het project is met drie jaar verlengd. Impacter is een project uit het actieprogramma Maatschappelijke Diensttijd (MDT) waarin jongeren in de leeftijd van 14 tot en met 27 jaar inzicht krijgen in hun eigen vaardigheden, werken aan hun zelfvertrouwen en intrinsieke motivatie. Wij werken hierin samen met lokale scholen, bedrijven, organisaties en professionals. Deze samenwerking draagt eraan bij dat jongeren nóg meer impact kunnen maken.

De eerste certificaten binnen dit project zijn in 2022 ondertekend. Een kers op de taart voor de jongeren die zich hebben ingezet voor de maatschappij en gelijktijdig bezig zijn geweest met hun eigen ontwikkeling en doelen. Onderstaande jongere vertelt over zijn ervaring met Impacter:

“Als ik geen traject bij Impacter was aangegaan dan zat ik er nu echt anders bij. Ik had dan nog steeds geen toekomstbeeld kunnen creëren en was ik niet in staat dieper na te denken over mijn eigen krachten. Ik heb nu een stip aan de horizon wat maakt dat ik weet welke stappen ik wil gaan zetten. Ik vond het heel prettig dat ik zelf mocht bepalen hoe mijn traject eruit kwam te zien. Niks stond vast en we konden alle kanten op. Ik vond het heel leerzaam dat ik ook in gesprek mocht gaan met verschillende experts uit verschillende werkvelden, hierdoor heb ik een beter beeld kunnen creëren welk werk het beste bij mij zal passen. Ik heb door mijn traject bij Impacter geleerd om meer assertief te zijn in bepaalde situaties. Ook heb ik geleerd om meer geduld te hebben en dat heeft mijn respect voor anderen nog meer vergroot. Ik pas deze vaardigheden nu ook toe in het dagelijkse leven, wat mij enorm helpt. Mijn coach was duidelijk in die communicatie en legde alle stappen duidelijk uit wat het makkelijker maakte om mij kwetsbaar op te kunnen stellen”

Cultuur

Iedereen heeft talent. Vanuit die gedachte zijn wij in Steenwijk graag betrokken bij het jaarlijkse evenement ‘Kopje Cultuur’. We hebben met dit evenement bij jongeren een stuk eigenaarschap weten te creëren waardoor ieder zijn of haar talent heeft kunnen laten zien. Zo hebben ze bijvoorbeeld een eigen Art Gallery weten te ontwikkelen waarin jonge kunstenaars hun eigen werk hebben laten zien, werd er in samenwerking met het Poppodium opgetreden en werden er verschillende activiteiten voor en door jongeren uitgevoerd waarin iedereen zijn of haar eigen talent kon laten zien. Met succes. Vanuit Kopje Cultuur en de jongeren is namelijk de vraag naar voren gekomen om in 2023 weer aan te sluiten en meer jongeren te betrekken bij de organisatie van dit festival. De wens vanuit ons is om het buitengebied zoals Vollenhove hierin te betrekken om zo alle jongeren uit de gemeente hun talenten te laten ontdekken en versterken. We zitten nu samen met het bestuur om hier een passend vervolg aan te gaan geven en vooral jongeren te gaan betrekken bij onze plannen.

Jeugdoverlast

Het jongerenwerk participeert samen met politie en BOA's in een JOS (Jongeren op Straat) overleg dat structureel plaatsvindt. Hier komt het thema jeugdoverlast naar voren. Daarbij horen wij graag of er daadwerkelijk sprake is van overlast of wellicht een gevoel van iemand, zodat een van de buurtwerkers hier met de inwoner over in gesprek kan. Ook zijn wij naar aanleiding van deze melding vaker op deze plaats in kwestie te vinden. Niet om te oordelen, maar juist om met de jongeren in gesprek te gaan. We willen de lokale jeugd graag leren kennen en samen met hen kijken naar wat zij nodig hebben. Jongeren geven vaker aan dat ze het gevoel hebben dat ze nergens welkom zijn. Vanuit dit stuk kijken wij met zo'n groep mee wat er wel mogelijk is.

Onderwijs

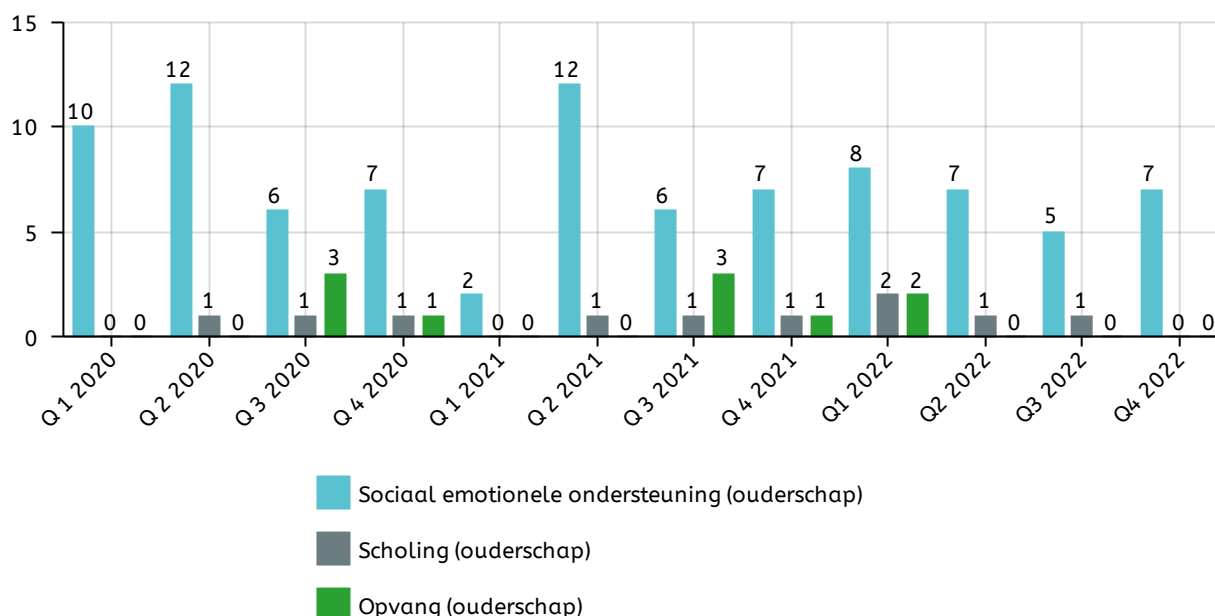
Eens per jaar, in de eerste week van de zomervakantie, bieden wij samen met het buurtmaatschappelijk werk, een á twee dagen (afhankelijk van de opgaven) een brugklastraining. Deze training is voor jongeren van groep 8 die naar het Voortgezet Onderwijs (VO) gaan. Zo bespreken we wie er allemaal werken, wat hun taak is, leren plannen, social media etc. Dit geeft de jongere meer zelfvertrouwen voor de eerste dag op het VO. Vanuit het jongerenwerk zijn we op het VO te vinden in de gemeente Steenwijkerland, vaak in de pauzes. Dit doen we om laagdrempelig met jongeren in gesprek te gaan en om kennis te maken. Ook kunnen wij een signalerende functie hebben binnen de school, net wat om dat moment speelt binnen een school. Regelmatig spelen we een spelletje met hen en leren we hen om een betekenisvolle relatie op te kunnen bouwen. We vertellen wie we zijn en wat we doen en vragen naar waar zij goed in zijn. We willen hiermee jongeren activeren om samen met ons activiteiten voor en door jongeren te organiseren of voor de samenleving. Jongeren kunnen met alle vragen bij ons terecht tijdens deze contactmomenten op de middelbare, zo kunnen jongeren via een laagdrempelige manier hun vragen/problemen in kaart brengen. Hierin treden wij preventief op om te voorkomen dat een probleem groter wordt. Ook werken wij hierdoor nauw samen met het schoolmaatschappelijk werk om de juiste ondersteuning te kunnen bieden voor jongeren vanuit VO.

In figuur 15 zien we dat het aantal ondersteuningsvragen rondom de ZRM- domeinen Sociaal emotionele ondersteuning, scholing of opvang in de afgelopen drie jaar relatief stabiel is gebleven.

Het grootste deel van de inwoners met een ondersteuningsvraag op deze domeinen zitten in de leeftijdscategorie 27 – 55 jaar. Kinderen worden vaak onder de naam van de ouders gerapporteerd, waardoor wij deze leeftijdscategorie relatief weinig terug zien in onze statistieken.

Verloop aantal trajecten Ouderschap

Aantal opgestarte trajecten met ouderschap als hoofddomein per kwartaal in de afgelopen twee jaar.

Figuur 15

Binnen de opvoedondersteuning is de inzet van de Triple-p methode van toegevoegde waarde

Met ingang van 2021 werkt Sociaal Werk de Kop met de Triple-P methode. Bij deze methode gaan we met ouders aan de slag met het aanleren van praktische en positieve opvoedvaardigheden. De sociaal werkers die met de methode werken vinden het een uitgebreide methode die passend te maken is bij veel opvoedvragen. Ouders zijn in het begin meestal nog wat terughoudend, maar door de laagdrempelige en positieve insteek vervalt dit. Ouders gaan écht met zichzelf en de opvoedingspatronen aan de slag. Het is een methode gericht op de ouders en niet op het kind en diens gedrag.

De methode kan worden ingezet als ouders zichzelf hebben aangemeld. Er is een opvoedvraag waar ouders mee aan de slag willen, de bereidwilligheid van beide ouders is nodig om het te laten slagen. Daarover gaan we eerst tijdens een intake in gesprek, ook om verwachtingen helder te krijgen. *Een praktijkvoorbeeld betreft een ondersteuningsvraag over driftbuien van een vierjarige zoon. Samen met ouders gaan we aan de slag met opvoedstrategieën en geven we instructies. Moeder heeft hieruit geleerd dat ze op een rustige en consequente manier moet reageren op het gedrag van de kinderen.*

2.3 Omgaan met de uitdagingen van het leven! (preventie en veerkracht)

Het gedachtegoed van Positieve Gezondheid is voor Sociaal Werk De Kop een belangrijke basis. Vanuit de visie dat gezondheid meer is dan de afwezigheid van ziekte en (tijdelijke) belemmeringen en beperkingen onderdeel zijn van het leven, zetten we onze pijlen op hoe inwoners kunnen *omgaan* met de situatie waarin zij verkeren en hoe we voorzieningen kunnen *inrichten* die inwoners helpen om regie te houden. Over onze inzet op het focuspunt Preventie en Veerkracht is meer te lezen in het overzicht van onze collectieve activiteiten, paragraaf 1.3 Ondersteunen van vrijwillige inzet en mantelzorg en paragraaf 1.4 Sport en Beweging.

Er hebben 15 verwijzingen vanuit de huisartspraktijken naar Sociaal Werk De Kop plaatsgevonden. Dit is ten opzichte van 2021 een daling, toen betroffen het 24 verwijzingen. Een verklaring is wisselingen in personeel bij de praktijken en bij Sociaal Werk De Kop.

Inzet	Verwachte resultaten	Voortgang
1. <i>Training Positieve Gezondheid volgen samen met de medewerkers van De Toegang</i>	50 % van de medewerkers heeft de training gevolgd.	Alle medewerkers hebben samen met de gemeente de training gevolgd.
2. <i>Bewustwording bevorderen bij inwoners voor een andere kijk op gezondheid en ziekte</i>	Het spinnenweb van Positieve Gezondheid is zowel individueel als collectief ingezet.	Positieve Gezondheid wordt niet alleen bij de individuele en collectieve ondersteuning ingezet, maar ook in de samenwerking met de huisartspraktijken en als reflectie naar ons eigen werk.
3. <i>Samenwerking met huisartspraktijken bevorderen</i>	Met 2 huisartspraktijken zijn samenwerkingsafspraken gemaakt vanuit het gedachtegoed van Positieve Gezondheid.	Bij alle huisartspraktijken komt Positieve Gezondheid aan bod tijdens de kernteamoverleggen, waar Sociaal Werk De Kop ook bij betrokken is. We werken met alle praktijken samen en Positieve Gezondheid wordt in al onze werkzaamheden toegepast. In Giethoorn is nog geen kernteam gestart i.v.m. wisselingen in personeel. De assistenten/poh'ers van de huisartspraktijk aan de Stationsstraat hebben (samen met een sociaal werker van Sociaal Werk De Kop) deelgenomen aan de training Positieve Gezondheid.
4. <i>Onafhankelijke cliëntondersteuning professionaliseren</i>	Conclusies en aanbevelingen uit het interne onderzoek van de Tintengroep zijn waar mogelijk en relevant overgenomen.	Vanuit de Tintengroep wordt veel aandacht besteed aan dit thema. Er is een Tintenbrede werkgroep waarbij sociaal werkers kennis en ervaring uitwisselen op het gebied van onafhankelijke cliëntondersteuning. Op onze website is een filmpje te vinden over het thema, met als doel inwoners over onafhankelijke cliëntondersteuning te informeren.
5. <i>Uitvoering geven aan huisbezoeken 75+</i>	Er is een concreet uitgewerkt plan en er zijn concrete afspraken met samenwerkingspartners; Er zijn vrijwilligers geworven; Er is een coördinator aangenomen; De eerste huisbezoeken hebben plaatsgevonden.	De voorbereidingen zijn gereed en in 2023 zullen de eerste huisbezoeken plaatsvinden.
6. <i>Uitvoering geven aan deeltaken uit het sportakkoord</i>	Bijdrage aan 'Vitaal ouder worden' Bijdrage aan 'Jong leren bewegen' Bijdrage aan 'Duurzame sportinfrastructuur' Bijdrage aan 'Vitale portaalbieders' Bijdrage aan 'Inclusief sporten'	Zie toelichting in paragraaf 1.4 Sport en Beweging

Tabel 6: Onze inzet op focuspunt preventie en veerkracht

Onafhankelijke cliëntondersteuning in 2022

117 individuele trajecten

43 leun en steuncontacten

4 info en advies

Werken vanuit sociale netwerkversterking in 2022

324 individuele trajecten

69 leun en steuncontacten

3 info en advies

2.4 Niet alleen, maar samen! (samenwerking met De Toegang)

Sociaal Werk De Kop stelt zich actief op bij het in kaart brengen van onderdelen in gemeente brede casuïstiek die voorliggend of collectief kunnen worden opgepakt. We dragen bij aan de bredere beweging van normalisering versus medicalisering en preventief versus curatief, zonder uit het oog te verliezen dat er inwoners zijn die meer nodig hebben.

Inzet	Verwachte resultaten	Voortgang
1. Training Positieve Gezondheid volgen samen met de medewerkers van De Toegang.	50% van de medewerkers heeft de training heeft gevolgd.	Alle medewerkers hebben samen met de gemeente de training gevolgd.
2. Pilot lokale aanpak jeugdhulp met het oog op de transformatie: Deelnemen aan de pilot met de toegang (jeugd) en tweedelijnszorg (Jeugdzorg en jeugd GGZ).	Er is gezamenlijke casuïstiek bespreking gevoerd. Casuïstiek is gezamenlijk verdeeld.	Deze casus overleggen vinden twee wekelijks plaatsen met als doel casusverdeling. Kijken welke casussen evt. voorliggend op kunnen worden gepakt.
3. Bestendigen samenwerking rondom geboorteketen (kansrijke start).	Het Zorgpad is uitgevoerd. Twee keer per jaar is een samenwerkingsoverleg bijgewoond met partners uit geboorteketen en De Toegang. De bijeenkomsten van kansrijke start zijn bijgewoond.	Vanuit Sociaal Werk De Kop sluiten we bij deze overleggen aan.
4. Afspraken maken met betrekking tot de route Veilig Thuis-SWDK-Toegang 18+.	De werkwijze en rolverdeling tussen de medewerkers van Veilig Thuis, De Toegang en Sociaal Werk De Kop is uitgewerkt. Eén collega is aandachtfunctionaris voor huiselijk geweld en kindermishandeling.	Maandelijks vindt casuïstiek bespreking plaats met Veilig Thuis. Wat betreft de werkwijzen zijn we in gesprek met de gemeente en Veilig Thuis. Er zijn in 2022 twee aandacht functionarissen in huiselijk geweld getraind.
5. Mantelzorgondersteuning en vrijwillige inzet lokaal / wijkgericht vormgeven.	Op twee locaties is vrijwillige inzet en informele zorg lokaal vormgegeven. Vrijwilligerswerk organisaties op het gebied van sport, cultuur en maatschappelijk participatie zijn ondersteund d.m.v. opleiding/ informatie aanbod.	De voortgang is te lezen in paragraaf 1.3. Preventie in Krachtige wijken en 1.4 Sport en Beweging.

Tabel 7: Onze inzet op focuspunt samenwerken met De Toegang

Indicatoren

UITSTROOM

22 verwijzingen naar de toegang

In 2021 vonden 28 verwijzingen naar de toegang plaats

INSTROOM

37 verwijzingen vanuit de Toegang

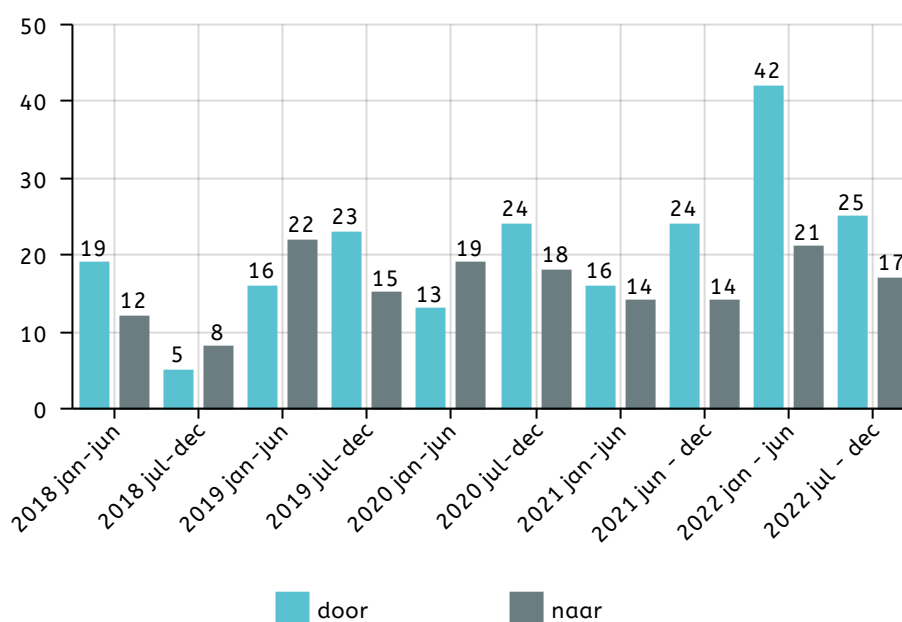
In 2021 vonden 40 verwijzingen vanuit de Toegang

In figuur 16 is een piek te zien in het aantal aanmeldingen vanuit De Toegang en de gemeente naar Sociaal Werk De Kop. Deels is dit verklaren door registratie, doordat er soms onduidelijkheid bestaat over wat er onder De Toegang valt. Daarnaast waren er in het eerste deel van het jaar veel verwijzingen rondom energietoeslag aanvragen. Wellicht biedt dit een verklaring. Na de zomer begon het gemeentehuis een eigen spreekuur, waardoor de aanvragen voor hulp hiervoor terugliepen.

Over het algemeen is er een prettige samenwerking met De Toegang, er is ruimte voor overleg en meedenken. We weten elkaar goed te vinden. Verbeterpunten zijn de doorverwijzing naar spreekuren en verwachtingsmanagement.

Verwijzingen door en naar De Toegang / gemeente

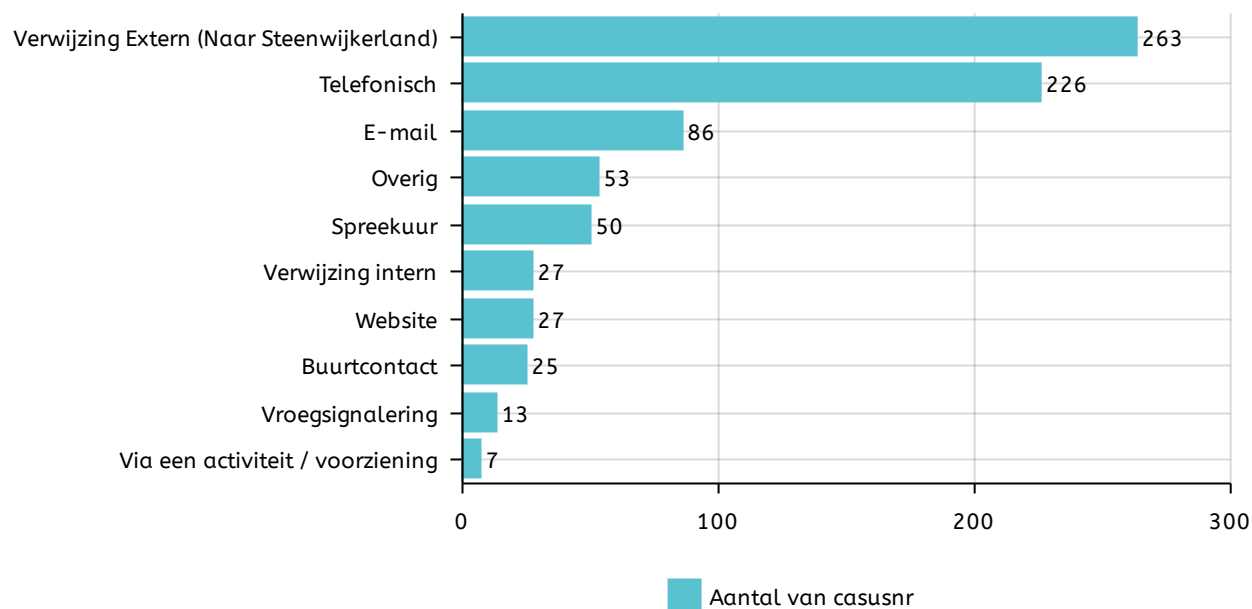
Alle verwijzingen vanuit en naar de gemeente en De Toegang naar Sociaal Werk De Kop per half jaar

Figuur 16

Wijze van aanmeldingen

Wijze van aanmelding van nieuw opgestarte casussen in 2022

Figuur 17

03 Ontwikkelagenda / vooruitblik 2023

In 2023 willen we op basis van de behaalde resultaten, signalen en ontwikkelingen in 2022 onszelf verder door ontwikkelen op de volgende punten:

Inzet Oekraïense vluchtelingen

Er is ingespeeld op de instroom van Oekraïense vluchtelingen door hen op de drie opvanglocaties ondersteuning te bieden. Daarnaast zijn we aanspreekpersoon geweest voor Oekraïners die bij particulieren in de gemeente ondergebracht zijn. Onze ondersteuning aan Oekraïense vluchtelingen gaan we in 2023 onder brengen bij buurtwerk. We willen daarbij de zelfredzaamheid verhogen en de doelgroep zoveel mogelijk te laten participeren op het gebied van werk, sport en vrijwilligerswerk. Kijkend naar het thema zelfredzaamheid en nieuwkomers, willen wij in 2023 onze rol binnen de Z-route verkennen.

Pilot Energiearmoede

Sinds november 2021 werken wij samen met het Infopunt Duurzaam Doen (initiatiefnemer), Gemeente, Woonconcept en Wetland Wonen om verwijzing en kennisdeling rondom de energietransitie te bevorderen, vanuit de gedachte dat we alleen gezamenlijk de lokale energietransitie kunnen realiseren.

Vanuit deze gedachte en samenwerking sluit het buurtwerk van Sociaal Werk De Kop in 2023 aan bij de Pilot Energiearmoede, waarvoor vanuit de gemeente een projectleider is aangesteld. Gezamenlijk met meerdere partijen wordt verkend hoe we voor inwoners met een laag inkomen aan de voorkant een hoge energierekening kunnen voorkomen. Wanneer we kijken naar de huidige problematiek rondom de hoge (energie)prijzen en de daarbij komende energiearmoede vindt Sociaal Werk de Kop het belangrijk om samen met de gemeente bij te kunnen dragen aan deze pilot.

Het VIP!

Voor 2023 zijn we een coördinator voor het VIP! aan het werven, met als doel meer op het gebied van participatie en verenigingsondersteuning te kunnen bieden. De coördinator gaat met deze doelstelling in samenwerking met de buurtwerkers en buurtwerkers sport aan de slag.

Integraal samenwerken voor een gezonde generatie

Vanuit het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA, 2023)[1] wordt ingezet op een regionale aanpak op het gebied van gezondheid, preventie en sterke sociale basis, met als lange termijndoel 'het bereiken van een gezonde generatie in 2040'. Interprofessioneel samenwerken, een brede blik op preventie, normaliseren, weerbaarheid, Positieve Gezondheid, het terugdringen van sociaaleconomische gezondheidsachterstanden en een beweging naar de voorkant staan centraal in dit akkoord. Rondom de ontwikkeling van het kind dragen we hieraan bij vanuit Samen voor Ryan. De pilot waarbij een schoolmaatschappelijk werker, jeugdconsulent en een professional vanuit de GGD gezamenlijk aanwezig zijn op een school zal in 2023 van start gaan. We starten eerst op drie locaties, namelijk op de OBS Beatrixschool (OpKop) en op de kindcentra Claus en Willem-Alexander (Accrete). Dit met als doel de integrale samenwerking rondom de ontwikkeling van het kind te bevorderen. Na de eerste evaluatie zal de pilot uitgerold worden naar de andere basisscholen in de gemeente. De monitoring van de pilot vindt plaats vanuit Samen voor Ryan.

Komend jaar willen we samen met de gemeente en lokale netwerkpartijen onderzoeken hoe we ook de interprofessionele samenwerking kunnen bevorderen rondom het thema vitaal ouder worden. Dit sluit aan bij de doelen van het Integraal Zorgakkoord (IZA), dat de samenwerking tussen huisartspraktijken, GGZ en het sociaal domein wil bevorderen. Sociaal Werk De Kop ziet de huisartspraktijken als een belangrijke vindplaats. In 2023 willen we samen met de huisartspraktijken in gemeente verkennen of het mogelijk is om sociaal werkers fysiek te laten aansluiten bij huisartspraktijken.

Een praktisch voorbeeld van voorliggende inzet op vitaal ouder worden betreffen de 75+ huisbezoeken. We starten in 2023 met de huisbezoeken bij 75-plussers in de gemeente. Deze huisbezoeken worden door hiervoor getrainde vrijwilligers afgenomen. Vanuit een open gesprek willen we via de bezoeken signalen van bijvoorbeeld eenzaamheid opvangen en thema's zoals langer zelfstandig thuis wonen bespreekbaar maken. Dit doen we vanuit het gedachtegoed Positieve Gezondheid. Daarnaast ontvangen de 75-plussers een informatiepakket. De bestaande samenwerkingen met het Seniorenplatform, wijkverpleegkundigen, het Mantelzorgnetwerk, de diverse huisartsenpraktijken en de Adviesraad Sociaal Domein willen we voor de pilot benutten. De pilot zal starten in Vollenhove en de wijk Clingenborgh.

Ook op dorp- en wijkniveau zoeken we graag de samenwerking op. In 2023 gaan we in meerdere wijken en dorpen samen met de gemeente, Wetland Wonen en politie als één Gebiedsteam samenwerken. Eén keer per maand zal het Gebiedsteam in verschillende kernen aanwezig zijn om samen te werken, te overleggen, gezamenlijk de straat op te gaan en de collectieve agenda van de inwoners op te halen. Zo kunnen signalen gezamenlijk opgepakt worden en zijn we zichtbaar voor inwoners. Per kwartaal zullen we deze samenwerking met elkaar evalueren.

[1] Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport. Gezond en Actief Leven Akkoord. <https://open.overheid.nl/docum...>

Jongeren

Zoals eerder aangegeven zijn we in 2022 veel financiële problematiek onder jongeren tegengekomen. We willen hier in 2023 op inspelen via voorlichting en bewustwordingsactiviteiten. De coronamaatregelen hebben invloed gehad op sociaal-emotionele ontwikkeling in de afgelopen jaren. We anticiperen daarop door voldoende aanbod weerbaarheids- en sociale vaardigheidstrainingen te creëren. We zetten daarbij in op draagkracht en veerkracht van jongeren zelf en blijven in 2023 in de buitengebieden extra jongerenwerk inzetten. Het project Impacter wordt ondergebracht bij het jongerenwerk. Impacter draagt bij aan de zichtbaarheid en biedt een goed instrument om met jongeren aan de slag te gaan

met talentontwikkeling, initiatieven te ontplooiën en verantwoordelijkheid te nemen.

www.sociaalwerkdekop.nl
info@sociaalwerkdekop.nl

Sociaal Werk De Kop
Stationsplein 10
8331 GM Steenwijk

t (0521) 745 080

